

SLUŽBENI GLASNIK

OPĆINE SALI

Broj: 5

Sali, 22. svibnja 2018.

Godina: VI

AKTI OPĆINSKOG VIJEĆA

- Odluka o usvajanju Plana gospodarenja otpadom Općine Sali za razdoblje 2013. – 2020. godine (usklađenje) 2
- Odluka o izradi Izmjena i dopuna Urbanističkog plana uređenja područja „Svjetionik-Veli Rat“, zona turističke namjene – T3 (autokamp)..... 77
- Odluka o utvđivanju godišnjih financijskih izvješća Komunalnog društva Dugi otok i Zverinac d.o.o. Sali za 2017. godinu..... 79
- Odluka o pokriću gubitka za 2017. godinu Komunalnog društva Dugi otok i Zverinac d.o.o. Sali..... 79
- Odluka o utvđivanju godišnjih financijskih izvješća Mulića d.o.o. Sali za 2017. godinu..... 80
- Odluka o uporabi dobiti Mulića d.o.o. Sali za 2017. godinu..... 80
- Odluka o imenovanju ravnatelja Dječjeg vrtića „Orkulice“ Sali 81

Na temelju odredbi članka 21. Zakona o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“ broj 94/13 i 73/17) te odredbe članka 30. Statuta Općine Sali (»Službeni glasnik Općine Sali« broj 2/16) općinsko vijeće Općine Sali, na sjednici održanoj dana 25. travnja 2018. godine donosi slijedeću

ODLUKU
o usvajanju Plana gospodarenja otpadom Općine Sali
za razdoblje 2013. – 2020. godine (usklađenje)

Članak 1.

Usvaja se Plan gospodarenja Općine Sali za razdoblje 2013. – 2020. godine (usklađenje) koji je izradila tvrtka ALFA ATEST d.o.o., Poljička cesta 32, Split u veljači 2018. godine.

Plan je sastavni dio ove Odluke.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u »Službenom glasniku Općine Sali«.

KLASA: 363-01/18-01/18
UR.BROJ: 2198/15-01-18-5
U Salima, 25. travnja 2018.

OPĆINSKO VIJEĆE OPĆINE SALI
Predsjednik
Srećko Milić

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM
OPĆINE SALI
za razdoblje 2013. - 2020. god.
(usklađenje)

Veljača 2018. god.

SADRŽAJ

1	OPĆI PODACI	6
1.1	RJEŠENJE MINISTARSTVA ZAŠTITE OKOLIŠA I PRIRODE	6
1.2	TIM ZA IZRADU PLANA	8
1.3	UVOD	9
1.4	PREGLED PROPISA KOJI UREĐUJU GOSPODARENJE OTPADOM U RH	11
1.5	POJMOVNIK	12
1.6	KRATICE KORIŠTENE U PLANU GOSPODARENJA OTPADOM	18
2	ANALIZA, TE OCJENA STANJA I POTREBA U GOSPODARENJU OTPADOM, UKLJUČUJUĆI OSTVARIVANJE CILJEVA	19
2.1	OSNOVNI PODACI O OPĆINI SALI	19
2.2	ANALIZA, TE OCJENA STANJA I POTREBA U GOSPODARENJU OTPADOM NA PODRUČJU OPĆINE SALI, UKLJUČUJUĆI OSTVARIVANJE CILJEVA	23
2.3	OCJENA STANJA I POTREBA U GOSPODARENJU OTPADOM NA PODRUČJU OPĆINE SALI	26
2.4	OSTVARIVANJE CILJEVA GOSPODARENJA OTPADOM	30
3	PODACI O VRSTAMA I KOLIČINAMA PROIZVEDENOG OTPADA, ODVOJENO SAKUPLJENOG OTPADA, ODLAGANJU KOMUNALNOG I BIORAZGRADIVOG OTPADA TE OSTVARIVANJU CILJEVA	32
3.1	PODACI O VRSTAMA I KOLIČINAMA PROIZVEDENOG OTPADA	32
3.2	PROGNOZE KOLIČINA OTPADA ZA RAZDOBLJE OD 2018. DO 2020. GODINE	36
3.3	ODVOJENO SAKUPLJANJE OTPADA	37
3.4	ODLAGANJE KOMUNALNOG I BIORAZGRADIVOG OTPADA	38
3.5	OSTVARIVANJE CILJEVA	39
4	PODACI O POSTOJEĆIM I PLANIRANIM GRAĐEVINAMA I UREĐAJIMA ZA GOSPODARENJE OTPADOM TE STATUSU SANACIJE NEUSKLAĐENIH ODLAGALIŠTA I LOKACIJA ONEČIŠĆENIH OTPADOM	40
4.1	PODACI O POSTOJEĆIM I PLANIRANIM GRAĐEVINAMA I UREĐAJIMA ZA GOSPODARENJE OTPADOM	40
4.2	STATUS SANACIJE NEUSKLAĐENIH ODLAGALIŠTA I LOKACIJA ONEČIŠĆENIH OTPADOM	45
5	PODACI O LOKACIJAMA ODBAČENOG OTPADA I NJHOVOM UKLANJANJU	46
6	PLAN SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA UKLJUČUJUĆI IZOBRAZNO - INFORMATIVNE AKTIVNOSTI I AKCIJE PRIKUPLJANJA OTPADA	46
6.1	PLAN SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA	46
6.2	IZOBRAZNO-INFORMATIVNE AKTIVNOSTI I AKCIJE PRIKUPLJANJA OTPADA	53
7	OPĆE MJERE ZA GOSPODARENJE OTPADOM, OPASNIM OTPADOM I POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA	54
7.1	OPASNI OTPAD	55
7.2	POSEBNE KATEGORIJE OTPADA	56
8	MJERE PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA I BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA	63
9	MJERE ODVOJENOG PRIKUPLJANJA OTPADNOG PAPIRA, METALA, STAKLA I PLASTIKE TE KRUPNOG (GLOMAZNOG) KOMUNALNOG OTPADA	64
9.1	ZELENI OTOCI	65
9.2	RECIKLAŽNO DVORIŠTE	69
9.3	MOBILNO RECIKLAŽNO DVORIŠTE	69
9.4	KRUPNI (GLOMAZNI) OTPAD	69
9.5	ODVOJENO PRIKUPLJANJE KOMUNALNOG OTPADA IZ JAVNIH I USLUŽNIH DJELATNOSTI	69
10	POPIS PROJEKATA VAŽNIH ZA PROVEDBU ODREDBI PLANA	71
11	ORGANIZACIJSKI ASPEKTI, IZVORI I VISINA FINACIJSKIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU MJERA GOSPODARENJA OTPADOM	72

12	ROKOV I NOSITELJI IZVRŠENJA PLANA.....	74
13	ZAKLJUČAK	76
14	PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE	76

1 OPĆI PODACI

1.1 Rješenje Ministarstva zaštite okoliša i prirode

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA
I PRIRODE

10000 Zagreb, Radnička cesta 80
Tel: 01 / 3717 111 fax: 01 / 3717 149

KLASA: UP/I 351-02/15-08/41
URBROJ: 517-06-2-1-2-15-4
Zagreb, 27. svibnja 2015.

Ministarstvo zaštite okoliša i prirode na temelju odredbe članka 40. stavka 5. i u svezi s odredbom članka 271. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13 i 153/13) te članka 22. stavka 1. Pravilnika o uvjetima za izdavanje suglasnosti pravnim osobama za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša („Narodne novine“, broj 57/10), povodom zahtjeva tvrtke ALFA ATEST d.o.o., Poljička cesta 32, Split, zastupane po osobi ovlaštenoj za zastupanje sukladno zakonu, radi izdavanja suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša, donosi

RJEŠENJE

- I. Tvrtki ALFA ATEST d.o.o., Poljička cesta 32, Split, izdaje se suglasnost za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša:
 1. Izrada posebnih elaborata i izvješća za potrebe ocjene stanja sastavnica okoliša;
 2. Izrada izvješća o proračunu (inventaru) emisija stakleničkih plinova i drugih emisija onečišćujućih tvari u okoliš;
 3. Izrada i/ili verifikacija posebnih elaborata, proračuna, i projekcija za potrebe sastavnica okoliša.
- II. Suglasnost iz točke I. ove izreke prestaje važiti u roku od godine dana od dana stupanja na snagu propisa iz članka 40. stavka 12. Zakona o zaštiti okoliša.
- III. Ovo rješenje upisuje se u očevidnik izdanih suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša koji vodi Ministarstvo zaštite okoliša i prirode.
- IV. Uz ovo rješenje prileži popis zaposlenika ovlaštenika: voditelja stručnih poslova u zaštiti okoliša i stručnjaka slijedom kojih su ispunjeni propisani uvjeti glede zaposlenih stručnjaka za izdavanje suglasnosti iz točke I. ove izreke.

Obrazloženje

Tvrtka ALFA ATEST d.o.o., Poljička cesta 32, Split (u daljnjem tekstu: ovlaštenik) podnijela je 14. travnja 2015. ovom Ministarstvu zahtjev za izdavanje suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša: Izrada posebnih elaborata i izvješća za potrebe ocjene stanja sastavnica okoliša; Izrada izvješća o proračunu (inventaru) emisija stakleničkih plinova i drugih emisija onečišćujućih tvari u okoliš; Izrada i/ili verifikacija posebnih elaborata, proračuna, i projekcija za potrebe sastavnica okoliša.

S obzirom na stručne poslove za koje se traži izdavanje suglasnosti, Sektor za procjenu utjecaja na okoliš i industrijsko onečišćenje zatražio je dopisom od 28. travnja 2015. očitovanje od Uprave za klimatske aktivnosti, održivi razvoj i zaštitu zraka, tla i mora o ispunjavanju propisanih uvjeta glede podnesenog zahtjeva, koja je u svom očitovanju zaprimljenom 26. svibnja 2015., navela sljedeće:

Predmetna suglasnost može se izdati za pravnu osobu ALFA ATEST d.o.o., Poljička cesta 32, Split, za poslove izrade posebnih elaborata i izvješća za potrebe ocjene stanja sastavnica okoliša, za poslove izrade izvješća o proračunu (inventaru) emisija stakleničkih plinova i drugih emisija onečišćujućih tvari u okoliš te za poslove izrade i/ili verifikacije posebnih elaborata, proračuna, i projekcija za potrebe sastavnica okoliša.

Ovlaštenik je uz zahtjev za izdavanje suglasnosti priložio odgovarajuće dokaze prema zahtjevima propisanim odredbama članka 5. i 20. Pravilnika o uvjetima za izdavanje suglasnosti pravnim osobama za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša (u daljnjem tekstu: Pravilnik), koji je donesen temeljem Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 110/07), a odgovarajuće se primjenjuje u predmetnom postupku slijedom odredbe članka 271. stavka 2. točke 21. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13 i 153/13) kojom je ostavljen na snazi u dijelu u kojem nije suprotan tom Zakonu.

Ovlaštenik je naveo činjenice i podnio dokaze na podlozi kojih se moglo utvrditi pravo stanje stvari a također i iz razloga jer su sve činjenice bitne za donošenje odluke o zahtjevu ovlaštenika poznate ovom tijelu.

U postupku je obavljen uvid u zahtjev i priloženu dokumentaciju te je utvrđeno da su ispunjeni svi propisani uvjeti i da je zahtjev za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša iz točke I. izreke ovog rješenja osnovan.

Slijedom naprijed navedenog zbog odgovarajuće primjene Pravilnika ovu suglasnost potrebno je uskladiti s odredbama propisa iz članka 40. stavka 3. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13 i 153/13), nakon njegova donošenja. Stoga se suglasnost izdaje s rokom važnosti kako stoji u točki II. izreke ovoga rješenja. Točka III. izreke ovoga rješenja utemeljena je na odredbi članka 40. stavka 9. Zakona o zaštiti okoliša. Točka IV. izreke ovoga rješenja temelji se na naprijed izloženim utvrđenom činjeničnom stanju.

Temeljem svega naprijed navedenoga valjalo je riješiti kao u izreci ovoga rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo rješenje je izvršno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Upravni spor pokreće se tužbom Upravnom sudu u Splitu, Put Supavla 1, u roku 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje navedenom upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

Upravna pristojba za zahtjev i ovo Rješenje propisno je naplaćena državnim biljezima u ukupnom iznosu od 70,00 kuna prema Tar. br. 1. i 2. Tarife upravnih pristojbi, Zakona o upravnim pristojbama („Narodne novine“, brojevi 8/96, 77/96, 131/97, 68/98, 66/99, 145/99, 30/00, 116/00, 163/03, 17/04, 110/04, 141/04, 150/05, 153/05, 129/06, 117/07, 60/08, 20/10, 69/10, 126/11, 112/12, 19/13, 80/13, 40/14, 69/14, 87/14 i 94/14).

Privitak: Popis zaposlenika kao u točki IV. izreke rješenja.

Dostaviti:

1. ALFA ATEST d.o.o., Poljička cesta 32, Split (R s povratnicom)
2. Uprava za inspeksijske poslove, ovdje
3. Očevidnik, ovdje
4. Spis predmeta, ovdje

1.2 Tim za izradu Plana

NARUČITELJ:	OPĆINA SALI, Obala Petra Lorina bb, 23281 Sali
IZVRŠITELJ:	ALFA ATEST d.o.o., Split, Poljička cesta 32
RADNI NALOG:	66919 -18
PROJEKT:	PLAN GOSPODARENJA OTPADOM OPĆINE SALI za razdoblje 2013. - 2020. god. (usklađenje)
IZRADILI:	Denis Radić – Lima, dipl. ing. stroj.
	Anđela Dželalija, dipl. ing. bio. i eko. mora.
	Antonija Mijić, mag.chem.
	Irena Žderić, mag.chem.
DATUM ZAVRŠETKA IZRADE:	Veljača, 2018.

DIREKTOR: Denis Radić - Lima, dipl. ing.strojarstva

M.P.

1.3 Uvod

Neodgovarajuće gospodarenje otpadom trenutno je najveći problem zaštite okoliša u Republici Hrvatskoj. Količina otpada raste, infrastruktura koja bi taj otpad trebala zbrinuti nije dostatna, a sam sustav gospodarenja otpadom ne funkcionira u potpunosti. Takav nepotpuni i neodgovarajući sustav gospodarenja otpadom prvenstveno ima negativan učinak na okoliš, sekundarno na klimatske uvjete i cjelokupan ekosustav, a u krajnjoj liniji i na ljudski život.

Danas je zbrinjavanje otpada i stupanj uspostave cjelovitog sustava gospodarenja otpadom jedan od kriterija kojim se prosuđuje ne samo civilizacijska nego i gospodarstvena razvijenost nekog područja. Da bi se uspostavio kvalitetan sustav i nadzor nad otpadom od nastanka do mjesta krajnjeg zbrinjavanja neophodno je ustrojiti odgovorna tijela kako na državnoj tako i na lokalnoj razini, donijeti odgovarajuću legislativu te izgraditi predviđene tehničko-tehnološke cjeline za prihvata, obradu i trajno zbrinjavanje neiskoristivih dijelova otpada. Da bi se navedeno implementiralo u praksi potrebno je na temelju zakonskih i pod zakonskih akata izraditi Plan gospodarenja otpadom (u daljnjem tekstu Plan), te provoditi u njemu sve predviđene mjere kako bi se navedeni postupci što bolje i efikasnije primijenili uvažavajući specifičnosti područja primjene, dosegnuti stupanj gospodarenja otpadom, ekonomske aspekte kao i gospodarske mogućnosti područja za koje se Plan izrađuje.

Prema ZOGO, Strategiji gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj (NN 130/05) i Planu gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2017. - 2022. godine (NN 3/17) gradovi i općine su obvezne donijeti svoje Planove gospodarenja otpadom.

Navedeni propisi usklađeni su sa europskim direktivama te su dobar temelj prioritarnog rješavanja problema gospodarenja otpadom na području Republike Hrvatske.

Plan gospodarenja otpadom gradova i općina donosi se za razdoblje od šest godina, a njegove izmjene i dopune po potrebi.

Plan je detaljnije usmjeren na razradu i propisivanje mjera gospodarenja komunalnim otpadom, biorazgradivim otpadom, posebnim kategorijama otpada i opasnim otpadom.

Svaki grad/općina treba odrediti svoje ciljeve te donijeti mjere za provođenje kako bi se što prije postiglo povećanje postotka reciklaže, obrade i uporabe otpada odnosno smanjenje količina otpada za konačno odlaganje. Planom je potrebno propisati poticajne mjere izbjegavanja stvaranja otpada, mjere razvrstavanja i odvajanja otpada u domaćinstvima, mjere uspostave zelenih otoka i reciklažnih dvorišta, mjere obrade otpada prije njegovog odlaganja, mjere sanacije postojećih lokacija onečišćenih otpadom i dr.

Osnovni principi gospodarenja otpadom temelje se na:

- sprječavanju nastanka otpada
- pripremi za ponovnu uporabu
- recikliranju
- drugim postupcima uporabe, npr. energetska uporaba
- zbrinjavanju otpada

Prema članku 21. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17) (u daljnjem tekstu: ZOGO), plan gospodarenja otpadom grada, odnosno, općina sadrži osobito:

- analizu, te ocjenu stanja i potreba u gospodarenju otpadom na području jedinice lokalne samouprave, uključujući ostvarivanje ciljeva
- podatke o vrstama i količinama proizvedenog otpada, odvojeno sakupljenog otpada, odlaganju komunalnog i biorazgradivog otpada te ostvarivanju ciljeva
- podatke o postojećim i planiranim građevinama i uređajima za gospodarenje otpadom te statusu sanacije neusklađenih odlagališta i lokacija onečišćenih otpadom
- podatke o lokacijama odbačenog otpada i njihovom uklanjanju
- mjere potrebne za ostvarenje ciljeva smanjivanja ili sprječavanja nastanka otpada, uključujući izobrazno - informativne aktivnosti i akcije prikupljanja otpada
- opće mjere za gospodarenje otpadom, opasnim otpadom i posebnim kategorijama otpada
- mjere prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada
- mjere odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla i plastike te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada
- popis projekata važnih za provedbu odredbi Plana
- organizacijske aspekte, izvore i visinu financijskih sredstava za provedbu mjera gospodarenja otpadom
- rokove i nositelje izvršenja Plana

1.4 Pregled propisa koji uređuju gospodarenje otpadom u RH

- Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske, (NN 130/05)
- Plan gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2017.- 2022. (NN 3/17)
- Zakon o održivom gospodarenju otpadom, (NN 94/13, 73/17)
- Pravilnik o katalogu otpada, (NN 90/15)
- Uredba o graničnim prijelazima na području Republike Hrvatske preko kojih je dopušten uvoz otpada u Europsku uniju i izvoz otpada iz Europske unije, (NN 6/14)
- Pravilnik o gospodarenju otpadom (NN 117/17)
- Pravilnik o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada, (NN 114/15)
- Pravilnik o ambalaži i otpadnoj ambalaži, (NN 88/15, 78/16, 116/17)
- Odluka o područjima sakupljanja neopasne otpadne ambalaže, (NN 88/15)
- Uredba o gospodarenju otpadnom ambalažom, (NN 97/15)
- Pravilnik o gospodarenju otpadnim tekstilom i otpadnom obućom, (NN 99/15)
- Pravilnik o gospodarenju otpadnim gumama, (NN 113/16)
- Pravilnik o gospodarenju otpadnim uljima, (NN 124/06, 121/08, 31/09, 156/09, 91/11, 45/12, 86/13)
- Odluka o izmjeni naknade u sustavu gospodarenja otpadnim uljima, (NN 95/15)
- Pravilnik o baterijama i akumulatorima i otpadnim baterijama i akumulatorima, (NN 111/15)
- Pravilnik o gospodarenju otpadnim vozilima, (NN 125/15, 90/16)
- Uredba o gospodarenju otpadnim vozilima, (NN 112/15)
- Pravilnik o registru onečišćavanja okoliša, (NN 87/15)
- Pravilnik o mjerilima, postupku i načinu određivanja iznosa naknade vlasnicima nekretnina i jedinicama lokalne samouprave, (NN 59/06, 109/12)
- Pravilnik o gospodarenju otpadnom električnom i elektroničkom opremom (NN 42/14, 48/14, 107/14, 139/14)
- Pravilnik o gospodarenju medicinskim otpadom, (NN 50/15)
- Pravilnik o termičkoj obradi otpada, (NN 75/16)
- Pravilnik o građevnom otpadu i otpadu koji sadrži azbest (NN 69/16)
- Odluka o Nacionalnim ciljevima udjela povratne ambalaže u 2008. godini (NN 82/07)
- Pravilnik o gospodarenju muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda kada se mulj koristi u poljoprivredi, (NN 38/08)
- Pravilnik o gospodarenju otpadom iz proizvodnje titan – dioksida, (NN 117/14)
- Pravilnik o nusproizvodima i ukidanju statusa otpada, (NN 117/14)
- Naputak o glomaznom otpadu, (NN 79/15)
- Naputak o postupanju s otpadom koji sadrži azbest, (NN 89/08)
- Pravilnik o gospodarenju polikloriranim bifenilima i polikloriranim terfenilima (NN 103/14)
- Pravilnik o gospodarenju otpadom od istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina (NN 128/08)
- Uredba o gospodarenju komunalnim otpadom (NN 50/17)

1.5 Pojmovnik

Pojedini pojmovi, uporabljeni u ovom Planu, imaju slijedeće značenje:

Ambalažni otpad je ambalaža koja je otpad u smislu ZOGO, isključujući ostatke materijala koji nastaju pri proizvodnji ambalaže.

Biološki razgradivi otpad je otpad koji se može razgraditi biološkim, aerobnim ili anaerobnim postupkom,

Biootpad je biološki razgradiv otpad iz vrtova i parkova, hrana i kuhinjski otpad iz kućanstva, restorana, ugostiteljskih i maloprodajnih objekata i slični otpad iz proizvodnje prehrambenih proizvoda.

Biorazgradivi komunalni otpad je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstava, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede, šumarstva, a koji u svom sastavu sadrži biološki razgradiv otpad.

Centar za gospodarenje otpadom je sklop više međusobno funkcionalno i/ili tehnološki povezanih građevina i uređaja za obradu komunalnog otpada.

Cjelovito gospodarenje otpadom izraz potječe iz SAD-a, a odnosi se na komplementarnu (dopunsku promjenu) različitih postupaka gospodarenja otpadom radi sigurnog i djelotvornog upravljanja tokom krutog komunalnog otpada, uz najmanje štetnih utjecaja na ljudsko zdravlje i okoliš. Sustav cjelovitoga gospodarenja otpadom sadrži neke ili sve od navedenih komponenti: smanjenje količine otpada na izvoru (uključivši višekratnu uporabu proizvoda), recikliranje materijala (i kompostiranje), spaljivanje otpada (uz korištenje otpadne energije) i odlaganje otpada.

Čistija proizvodnja (ČP) je kontinuirana primjena sveobuhvatne preventivne strategije zaštite okoliša na proizvodne procese, proizvode i usluge, za povećanje efikasnosti i smanjenje rizika za ljude i okoliš. U proizvodnom procesu, ČP uključuje efikasnije korištenje sirovina i energije, sprječavanje nastanka otrovnih i opasnih materijala te smanjenje svih emisija i otpada na mjestu nastanka. Strategija ČP fokusira se i na sveukupno smanjenje utjecaja tijekom cijelog životnog ciklusa proizvoda i usluga, od dizajna do upotrebe i konačnog odlaganja (prema definiciji UNEP-a).

Gospodarenje otpadom su djelatnosti sakupljanja, prijevoza, oporabe i zbrinjavanja i druge obrade otpada, uključujući nadzor nad tim postupcima te nadzor i mjere koje se provede na lokacijama nakon zbrinjavanja otpada, te radnje koje poduzimaju trgovac otpadom ili posrednik.

Građevina za gospodarenje otpadom je građevina za sakupljanje otpada (skladište otpada, pretovarna stanica i reciklažno dvorište), građevina za obradu otpada i centar za gospodarenje otpadom. Ne smatra se građevinom za gospodarenje otpadom građevina druge namjene u kojoj se obavlja djelatnost oporabe otpada.

Inertni otpad je otpad koji ne podliježe značajnim fizikalnim kemijskim i/ili biološkim promjenama.

Integralni koncept gospodarenja otpadom sadrži osnovna načela izbjegavanja nastanka otpada, vrednovanja otpada čiji se nastanak nije mogao izbjeći (materijalna, biološka i energetska reciklaža) te odlaganja otpada koji se ne može drugačije iskoristiti.

Izdvajanje je podjela otpada u grupe sličnih materijala kao npr. papir, staklo, plastika, metali, biorazgradivi otpad. Također to je i sortiranje unutar iste grupe otpada (bijelo i tamno staklo, različite vrste plastike). Obavlja se ručno i strojno.

Kakvoća okoliša je stanje okoliša i/ili sastavnica okoliša, koje je posljedica djelovanja prirodnih pojava i/ili ljudskog djelovanja, izraženo morfološkim, fizikalnim, kemijskim, biološkim, estetskim i drugim pokazateljima.

Komunalni otpad je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede i šumarstva.

Krupni (glomazni) komunalni otpad je predmet ili tvar koju je zbog zapremine i/ili mase neprikladno prikupljati u sklopu usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i određen je nalogom iz ZOGO, članku 29. stavku 11.

Miješani komunalni otpad je otpad iz kućanstva i otpad iz trgovina, industrije i iz ustanova koji je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, iz kojeg posebnim postupkom nisu izdvojeni pojedini materijali (kao što je papir, staklo i dr.) te je u Katalogu otpada označen kao 20 03 01.

Mobilno reciklažno dvorište – mobilna jedinica je pokretna tehnička jedinica koja nije građevina ili dio građevine, a služi odvojenom prikupljanju i skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada.

Nasipavanje otpada je postupak uporabe pri kojem se odgovarajući otpad koristi za nasipavanje iskopanih površina ili u tehničke svrhe pri krajobraznom uređenju i kojim se otpad koristi kao zamjena za materijal koji nije otpad sukladno ZOGO i propisima donesenim na temelju ZOGO.

Neopasni otpad je otpad koji ne posjeduje niti jedno od opasnih svojstava iz Priloga Uredbe (EU) br. 1357/2014.

Neusklađeno odlagalište je odlagalište koje ne ispunjava uvjete propisane pravilnikom iz članka 104. ZOGO i određeno je odlukom iz članka 26. stavka 6. ZOGO.

Obrada otpada su postupci uporabe ili zbrinjavanja i postupci pripreme prije uporabe ili zbrinjavanja.

Obradivač otpada je pravna ili fizička osoba čija je uloga da pribavi propisane dozvole za obavljanje djelatnosti, obrađuje otpad koristeći najbolje dostupne tehnologije, prijavljuje vrste i količine otpada koje su reciklirali, zbrinuli (obradili ili odložili) nadležnom tijelu, gospodari pojedinim vrstama otpada na propisani način te naplaćuje zbrinjavanje prema količini otpada.

Odlagalište otpada je građevina namijenjena odlaganju otpada na površinu ili pod zemlju (podzemno odlagalište), uključujući:

- interno odlagalište otpada na kojem proizvođač odlaže svoj otpad na samom mjestu proizvodnje
- odlagalište otpada ili njegov dio koji se može koristiti za privremeno skladištenje otpada (npr. Za razdoblje duže od jedne godine)
- iskorištene površinske kopove ili njihove dijelove nastale rudarskom eksploatacijom i/ili istraživanjem pogodne za odlaganje otpada

Odvojeno sakupljanje je sakupljanje otpada na način da se otpad odvaja prema njegovoj vrsti i svojstvima kako bi se olakšala obrada i sačuvala vrijedna svojstva otpada.

Okoliš je prirodno i svako drugo okruženje organizama i njihovih zajednica uključivo i čovjeka, koje omogućuje njihovo postojanje i njihov daljnji razvoj: zrak, vode, tlo, zemljina kamena kora, energija te materijalna dobra i kulturna baština kao dio okruženja kojeg je stvorio čovjek; svi u svojoj raznolikosti i ukupnosti uzajamnog djelovanja.

Onečišćavanje okoliša je promjena stanja okoliša uslijed nedozvoljene emisije i/ili drugog štetnog djelovanja, ili izostanka potrebnog djelovanja, ili utjecaja zahvata koji može promijeniti kakvoću okoliša.

Onečišćivač je svaka fizička i pravna osoba, koja posrednim ili neposrednim djelovanjem, ili propuštanjem djelovanja uzrokuje onečišćivanje okoliša.

Opasni otpad je otpad koji posjeduje jedno ili više opasnih svojstava iz Priloga Uredbe (EU) br. 1357/2014.

Oporaba otpada je svaki postupak čiji je glavni rezultat uporaba otpada u korisne svrhe kada otpad zamjenjuje druge materijale koje bi inače trebalo uporabiti za tu svrhu ili otpad koji se priprema kako bi ispunio tu svrhu, u tvornici ili u širem gospodarskom smislu. U Dodatku II. ZOGO sadržan je popis postupaka uporabe koji ne isključuje druge moguće postupke uporabe, a to su:

- R1 - Korištenje otpada uglavnom kao goriva ili drugog načina dobivanja energije,
- R2 – Obnavljanje/regeneracija otpadnog otpala,
- R3 – Recikliranje/obnavljanje organskih tvari koje se ne koriste kao otpala (uključujući kompostiranje i druge procese biološke prerade),

- R4 - Recikliranje/obnavljanje metala i metalnih spojeva,
- R5 - Recikliranje/obnavljanje drugih anorganskih materijala,
- R6 - Regeneracija otpadnih kiselina i lužina,
- R7 - Oporaba otpadnih sastojaka koji se koriste za smanjivanje onečišćenja,
- R8 - Oporaba otpadnih sastojaka iz katalizatora,
- R9 - Ponovna prerada otpadnih ulja ili drugi načini ponovne uporabe ulja,
- R10 – Tretiranje tla otpadom u svrhu poljoprivrednog ili ekološkog poboljšanja,
- R11 - Upotreba otpada nastalog bilo kojim postupkom navedenim pod R1-R10,
- R12 - Razmjena otpada radi primjene bilo kojeg od postupaka uporabe navedenim pod R1-R11,
- R13 - Skladištenje otpada prije bilo kojeg od postupaka uporabe navedenim pod R1-R12 (osim privremenog skladištenja otpada na mjestu nastanka prije sakupljanja),
- I drugi postupci propisani posebnim propisom.

Otpad je svaka tvar ili predmet koje posjednik odbacuje, namjerava ili mora odbaciti.

Podzemno odlagalište je duboko zalegnuta, izolirana, hidrodinamski cjelovita geološka zamka sedimenata koja je raskrivena dubokom bušotinom kroz koju se otpad odlaže utiskivanjem. Podzemno odlagalište može biti i postrojenje za trajno skladištenje otpada u dubokim geološkim slojevima, kao što su to rudnici soli ili kalija.

Ponovna uporaba je svaki postupak kojim se omogućava ponovno korištenje proizvoda ili dijelova proizvoda, koji nisu otpad, u istu svrhu za koju su izvorno načinjeni.

Posebno kategorijom otpada smatra se: biootpad, otpadni tekstil i obuća, otpadna ambalaža, otpadne gume, otpadna ulja, otpadne baterije i akumulatori, otpadna vozila, otpad koji sadrži azbest, medicinski otpad, otpadni električni i elektronički uređaji i oprema, otpadni brodovi, morski otpad, građevni otpad, otpadni mulj iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, otpad iz proizvodnje titan dioksida, otpadni poliklorirani bifenili i poliklorirani terfenili.

Posebno sakupljene frakcije otpada je posebno prikupljene homogene frakcije otpada iz kućanstava ili sličnog otpada, a prikupljaju ga javna poduzeća, neprofitne organizacije ili privatne tvrtke iz područja organiziranog prikupljanja otpada (prema čl. 2 (b) Uredbe EU o statistici otpada br. 2150/2002).

Posjednik otpada je proizvođač otpada ili pravna ili fizička osoba koja je u posjedu otpada.

Postupci gospodarenja otpadom su: sakupljanje otpada, interventno sakupljanje otpada, priprema za ponovnu uporabu, priprema prije uporabe i zbrinjavanja, postupci uporabe i zbrinjavanja, trgovanje otpadom, posredovanje u gospodarenju otpadom, prijevoz otpada, energetska uporaba određenog otpada, sakupljanje otpada u reciklažno dvorište i privremeno skladištenje vlastitog proizvodnog otpada.

Praćenje stanja okoliša (monitoring) je niz aktivnosti koje uključuju uzorkovanje, ispitivanje i sustavno mjerenje emisija, imisija, praćenje prirodnih i drugih pojava u okolišu u svrhu zaštite okoliša.

Pretovarna stanica (transfer stanica) je građevina za skladištenje, pripremu i pretovar otpada namijenjenog prijevozu prema mjestu njegove uporabe ili zbrinjavanja.

Primarni spremnik je posuda, kanta, kanistar, kontejner, bačva, kutija, vreća i drugi odgovarajući spremnik koji sprečava rasipanje, razlijevanje i/ili ispuštanje otpada u okoliš.

Problematicni otpad sukladno Pravilniku o gospodarenju otpadom, Dodatak IV. obuhvaća slijedeće vrste otpada:

15 01 10 ambalaža koja sadrži ostatke opasnih tvari ili je onečišćena opasnim tvarima*

15 01 11 metalna ambalaža koja sadrži opasne krute porozne materijale (npr. azbest), uključujući prazne spremnike pod tlakom*

16 05 04 plinovi u posudama pod tlakom (uključujući halone) koji sadrže opasne tvari*

20 01 13 otapala*

20 01 14 kiseline*

20 01 15 lužine*

20 01 17 fotografske kemikalije*

20 01 19 pesticidi*

20 01 21 fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu*

20 01 23 odbačena oprema koja sadrži klorofluorouglikove*

20 01 26 ulja i masti koji nisu navedeni pod 20 01 25**

20 01 27 boje, tiskarske boje, ljepljive i smole, koje sadrže opasne tvari*

20 01 29 deterdženti koji sadrže opasne tvari*

20 01 31 citotoksici i citostatici*

20 01 33 baterije i akumulatori obuhvaćeni pod 16 06 01*, 16 06 02* ili 16 06 03* i nesortirane baterije i akumulatori koji sadrže te baterije*

20 01 35 odbačena električna i elektronička oprema koja nije navedena pod 20 01 21* i 20 01 23*, koja sadrži opasne komponente*

20 01 37 drvo koje sadrži opasne tvari*

Proizvodni otpad je otpad koji nastaje u proizvodnom procesu u industriji, obrtu i drugim procesima, osim ostataka iz proizvodnog procesa koji se koriste u proizvodnom procesu istog proizvođača.

Proizvođač otpada je svaka osoba čijom aktivnošću nastaje otpad i/ili koja prethodnom obradom, miješanjem ili drugim postupkom, mijenja sastav ili svojstva otpada.

Reciklažno dvorište je nadzirani ograđeni prostor namijenjen odvojenom prikupljanju i i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada.

Recikliranje je svaki postupak uporabe, uključujući ponovnu preradu organskog materijala, kojim se otpadni materijali prerađuju u proizvode, materijale ili tvari za izvornu ili drugu svrhu osim uporabe otpada u energetske svrhe, odnosno prerade u materijal koji se koristi kao gorivo ili materijal za zatrpavanje.

Registar onečišćavanja okoliša je skup podataka o izvorima, vrsti, količini, načinu i mjestu ispuštanja, prijenosa i odlaganja onečišćujućih tvari i otpada u okoliš.

Sakupljač otpada je pravna ili fizička osoba koja sakuplja, razvrstava ili prevozi otpad.

Sanacija je skup propisanih mjera i/ili aktivnosti kojima se uspostavlja ili nadomješta stanje okoliša koje je bilo prije nastanka štete, odnosno onečišćenja okoliša.

Sekundarni spremnik je spremnik, prihvatni bazen ili tankvana odgovarajućeg volumena i konstrukcije koji sprječava istjecanje tekućeg otpada iz primarnog spremnika u okoliš.

Skladište je građevina ili dio građevine u kojoj se obavlja tehnološki proces skladištenja otpada za potrebe obavljanja djelatnosti za koju se izdaje dozvola za gospodarenje otpadom, te prostor u sklopu reciklažnog dvorišta, mobilnog reciklažnog dvorišta, pretovarne stanice i poslovnog prostora proizvođača i/ili posjednika otpada.

Skupljanje otpada je prikupljanje otpada, uključujući prethodno razvrstavanje otpada i skladištenje otpada u svrhu prijevoza na obradu.

Skladištenje otpada je privremeni smještaj otpada u skladištu najduže do godinu dana.

Sprječavanje nastanka otpada su mjere poduzete prije nego li je tvar, materijal ili proizvod postao otpad, a kojima se smanjuju:

- količine otpada uključujući ponovnu uporabu proizvoda ili produženje životnog vijeka proizvoda,
- štetan učinak otpada na okoliš i zdravlje ljudi ili
- sadržaj štetnih tvari u materijalima i proizvodima.

Šteta u okolišu je svaka šteta nanesena:

- zaštićenim biljnim i/ili životinjskim vrstama i njihovim staništima te krajobraznim strukturama prema posebnom propisu, a koja ima bitan nepovoljan utjecaj na postizanje ili održavanje povoljnog stanja

vrste ili stanišnog tipa i kakvoće krajobraza. Bitnost nepovoljnog utjecaja procjenjuje se u odnosu na izvorno stanje, uzimajući u obzir mjerila propisana posebnim propisima,

- vodama, a koja ima bitan negativan utjecaj na stanje voda: ekološko, kemijsko i/ili količinsko, u skladu s posebnim propisima,
- moru, a koja ima bitan negativan utjecaj na očuvanje i postizanje dobrog ekološkog stanja mora sukladno posebnim propisima,
- tlu, čije onečišćenje odnosno oštećenje je dovelo do rizika za njegove ekološke funkcije i zdravlje ljudi, u skladu s posebnim propisima, zemljinoj kamenoj kori čije onečišćenje odnosno oštećenje je dovelo do rizika za njene ekološke funkcije i zdravlje ljudi, u skladu s posebnim propisima.

Štetna tvar je tvar štetna za ljudsko zdravlje ili okoliš, s dokazanim akutnim i kroničnim toksičnim učincima, vrlo nadražujuća, kancerogena, mutagena, nagrizajuća, zapaljiva i eksplozivna tvar, ili tvar koja u određenoj dozi i/ili koncentraciji ima takva svojstva.

Termička obrada otpada su postupci spaljivanja, suspaljivanja i drugi postupci obrade otpada kojima se promjenom temperature otpada postiže promjena strukture i svojstva otpada.

Tokovi otpada su ukupni tokovi otpada iz kućanstava, tvrtki, institucija i/ili proizvodnih postrojenja koji se reciklira, termički obrađuje i/ili zbrinjava.

Zahvat u okolišu je privremeno ili trajno djelovanje čovjeka koje bi moglo utjecati na okoliš, za koje je potrebno ishoditi odgovarajuće odobrenje za realizaciju.

Zbrinjavanje otpada je svaki postupak koji nije uporaba otpada, uključujući slučaj kad postupak kao sekundarnu posljedicu ima obnovu tvari ili energije. U Dodatku I. ZOGO sadržan je popis postupaka zbrinjavanja koji ne isključuje druge moguće postupke zbrinjavanja otpada, a to su:

- D 1 - Odlaganje otpada u ili na tlo (npr. odlagalište, itd.),
- D 2 - Obrada otpada na ili u tlu (npr. biološka razgradnja tekućina ili muljevitog otpada u tlu itd.),
- D 3 - Duboko utiskivanje otpada (npr. utiskivanje otpada crpkama u bušotine, iscrpljena ležišta soli, prirodne šupljine itd.),
- D 4 - Odlaganje otpada u površinske bazene (npr. odlaganje tekućeg ili muljevitog otpada u jame, bazene, lagune itd.),
- D 5 - Odlaganje otpada na posebno pripremljeno odlagalište (odlaganje u povezane komore koje su zatvorene i izolirane jedna od druge i od okoliša itd.),
- D 6 - Ispuštanje otpada u kopnene vode isključujući mora/oceane,
- D 7 - Ispuštanje otpada u mora/oceane uključujući i ukapanje u morsko dno,
- D 8 - Biološka obrada koja nije specificirana drugdje u ovim postupcima, a koja za posljedicu ima konačne sastojke i mješavine koje se zbrinjavaju bilo kojim postupkom navedenim pod D 1 - D 12,
- D 9 - Fizikalno-kemijska obrada otpada koja nije specificirana drugdje u ovim postupcima, a koja za posljedicu ima konačne sastojke i mješavine koje se zbrinjavaju bilo kojim postupkom navedenim pod D 1 - D 12 (npr. isparavanje, sušenje, kalciniranje itd.),
- D 10 - Spaljivanje otpada na kopnu,
- D 11 - Spaljivanje otpada na moru (Ovaj je postupak zabranjen zakonodavstvom EU-a i međunarodnim konvencijama),
- D 12 - Trajno skladištenje otpada (npr. Smještaj spremnika u rudnike itd.),
- D 13 - Spajanje ili miješanje otpada prije podvrgavanja bilo kojem postupku navedenim pod D 1 - D 12 (ako nijedna druga oznaka D nije odgovarajuća, ova može obuhvatiti prethodne postupke prije odlaganja uključujući prethodnu preradu, primjerice, između ostalog, sortiranje,

drobljenje, sabijanje, peletiranje, sušenje, usitnjavanje, kondicioniranje ili odvajanje prije podvrgavanja bilo kojem od postupaka navedenim pod D 1 – D 12),

- *D 14 - Ponovno pakiranje otpada prije podvrgavanja bilo kojem od postupaka navedenim pod D 1 – D 13*
- *D 15 - Skladištenje otpada prije primjene bilo kojeg od postupaka zbrinjavanja navedenim pod D 1 – D 14 (osim privremenog skladištenja otpada na mjestu nastanka, prije sakupljanja)*
- *i drugi postupci propisani posebnim propisom.*

Zeleni (reciklažni) otoci su skupine raznovrsnih posuda u kojima se odvojeno sakupljaju reciklirajući materijali.

Nadležno upravno tijelo je tijelo županije, Grada Zagreba, odnosno velikog grada, koje, prema nadležnostima uređenim ZOGO, obavlja poslove u području zaštite okoliša.

1.6 Kratice korištene u Planu gospodarenja otpadom

APO	Agencija za posebni otpad
CGO	Centar za gospodarenje otpadom
ŽCGO	Županijski centar za gospodarenje otpadom
ČP	Čistija proizvodnja
DZS	Državni zavod za statistiku
EE	Električni i elektronički uređaji i oprema
ES	Ekvivalent stanovnika
EU	Europska Unija (European Union)
GrO	Građevini otpad
HAOP	Hrvatska agencija za okoliš i prirodu
IPPC	Integrirano sprječavanje i nadzor onečišćenja (Integrated prevention pollution control)
JLS	Jedinica lokalne samouprave
JP	Javna površina
KO	Komunalni otpad
mini RD	Nečuvano skupljalište glomaznog, građevinskog otpada u kontejnere većeg kapaciteta
NPO	Neopasni proizvodni otpad
PET	Poli(etilen-tereftalat)
PGO	Plan gospodarenja otpadom
POOPSS	Poduzeća za otkup, obradu i promet sekundarnim sirovinama
RD	Reciklažno dvorište
RH	Republika Hrvatska
ROO	Registar onečišćavanja okoliša
skl	Privremeno skladište
SUO	Studija utjecaja na okoliš
ZOGO	Zakon o održivom gospodarenju otpadom
MZOE	Ministarstvo zaštite okoliša i energetike
FZOEU	Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost

2 ANALIZA, TE OCJENA STANJA I POTREBA U GOSPODARENJU OTPADOM, UKLJUČUJUĆI OSTVARIVANJE CILJEVA

2.1 OSNOVNI PODACI O OPĆINI SALI

2.1.1 POLOŽAJ

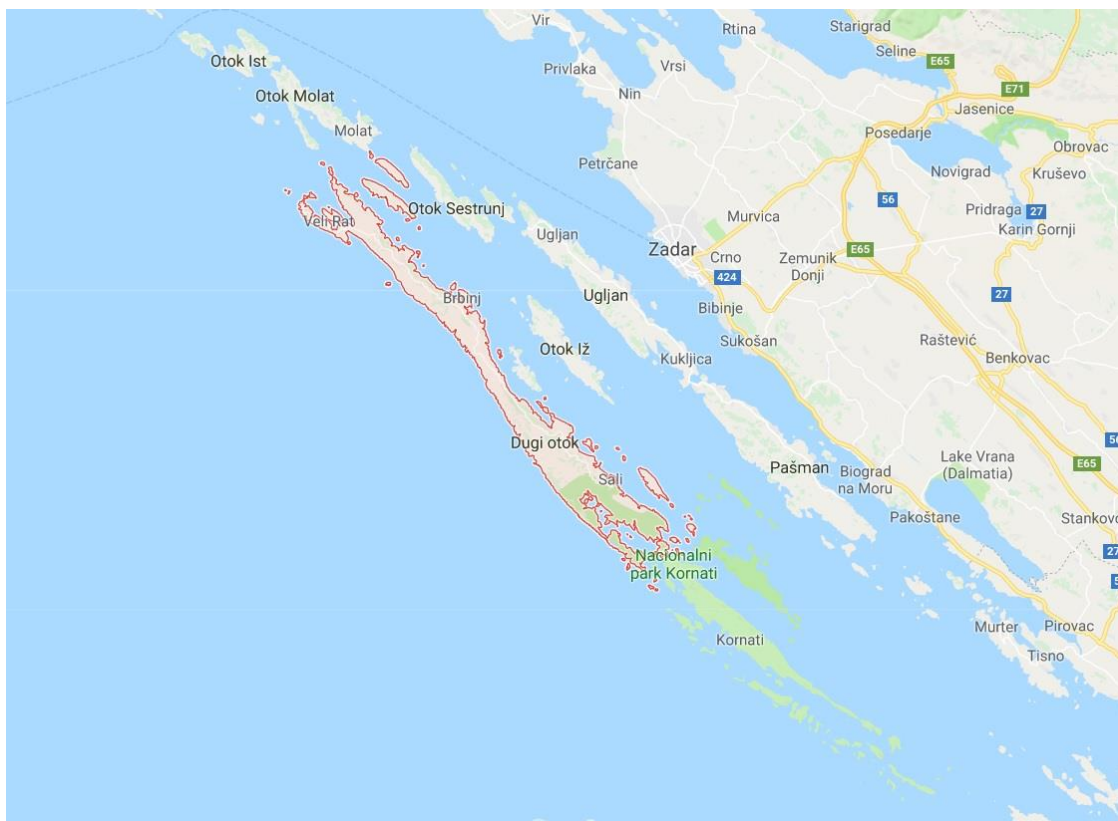
Područje Općine Sali nalazi se na Dugom otoku i samim time pripada otočnom dijelu Zadarske županije. Općinsko središte je naselje Sali. U neposrednom okruženju nalaze se otoci zadarskog arhipelaga Molat, Sestrunj, Iž i Kornati. Udaljenost od Zadra iznosi oko 20 km, dok je udaljenost od otoka Ugljana i Pašmana oko 10 km, mjereno od trajektne luke Zaglav do prolaza Ždrelac.

Na području Općine Sali postoje dva naseljena otoka – Dugi otok i otok Zverinac, otok Lavdara 2.4 km² te 25 manjih i malih nenaseljenih otoka/otočića i hridi.

Sva naselja Dugog otoka su po svojim osobinama seoska naselja, a prema tipu izgrađenosti prevladavaju naselja s pretežno koncentriranom izgradnjom uz središnje urbaniziranje jezgre, dok su u novije vrijeme, kod naselja koja su nešto udaljenija od obale, prisutne tendencije disperziranosti i spuštanja uz obalni dio u pogodnim uvalama (Zaglav, Žman, Savar, Dragove, Zverinac).

Površina Općine Sali iznosi 127,46 km². Sastoji se od 12 naselja, a to su Božava, Brbinj, Dragove, Luka, Sali, Savar, Soline, Veli rat, Verunić, Zaglav, Zverinac i Žman.

Na slici 1. prikazan je položaj Općine Sali.

Slika 1. Položaj Općine Sali

2.1.2 STANOVNIŠTVO

Općina Sali obuhvaća 12 naselja u kojima, prema zadnjem popisu stanovništva iz 2011. godine, živi 1.698 stanovnika, odnosno, 0,99 % stanovništva Zadarske županije. Gustoća naseljenosti je 13,32 stanovnika na km², što je manje od hrvatskog prosjeka koji iznosi 78,1 st/km². U tablici 1. je prikazan popis stanovništva Općine Sali iz 2011. godine po naseljima.

Tablica 1. Popis stanovništva Općine Sali

Redni broj	Naselje	Broj stanovnika
1.	Božava	116
2.	Brbinj	76
3.	Dragove	36
4.	Luka	123
5.	Sali	740
6.	Savar	53
7.	Soline	38
8.	Veli rat	60
9.	Verunić	40
10.	Zaglav	174
11.	Zverinac	43
12.	Žman	199

* Izvor: Popis stanovništva RH iz 2011. godine

2.1.3 GOSPODARSKE DJELATNOSTI

Na području Općine Sali stanovništvo se bavi poljoprivredom dok je turistička djelatnost aktivna samo kroz ljetne mjeseci u godini (osobito srpanj i kolovoz). U Općini je posebno izražen nautički turizam, koji započinje već u travnju i traje sve do listopada.

U Općini se nalaze 3 hotela smještena u Salima, Luci i Božavi, čiji period rada započinje od 01.05 i traje do kraja turističke sezone (otprilike do mjeseca listopada). Također je i evidentiran veliki broj apartmana u privatnom vlasništvu.

Na području Općine Sali postoji industrijska zona u samom središtu Općine. Tvrtka Mardešić d.o.o. bavi se preradom ribljih proizvoda.

U tablici 2. prikazan je popis poslovnih subjekata u Općini Sali.

U tablici 3. prikazan je popis poslovnih subjekata u industrijskoj zoni Općine Sali.

U tablici 4. prikazan je popis pravnih osoba u gospodarstvu na području Općine Sali.

Tablica 2. Poslovni subjekti u Općini Sali

**POSLOVNI SUBJEKTI SMJEŠTENI U OPĆINSKOM SJEDIŠTU
(HOTELI, KAMPOVI, RESTORANI, KONOBE, UGOSTITELJSKI OBJEKTI)**

NAZIV SUBJEKTA	NASELJE	PERIOD RADA	BR. KONTEJNERA/KANTA ZA SMEĆE
HOTEL SALI	Sali	01.05.-30.09.	udio u zajedničkom spremniku
GO-RO U.O-	Sali	01.05.-30.09.	udio u zajedničkom spremniku
OPG JAGIĆ GORAN	Sali	01.05.-30.09.	udio u zajedničkom spremniku
MARITIMO CAFFE BAR	Sali	01.01.-31.12.	udio u zajedničkom spremniku
R1 CAFFE BAR	Sali	01.01.-31.12.	udio u zajedničkom spremniku
SLASTIČARNICA CONTEŠ	Sali	01.01.-31.12.	udio u zajedničkom spremniku
BURIN j.d.o.o.	Sali	01.01.-31.12.	udio u zajedničkom spremniku
U.O. NUK	Sali	01.01.-31.12.	2 kante od 240 l
U.O. TONI	Sali	01.01.-31.12.	udio u zajedničkom spremniku
ŠPAGERITIMO U.O.	Sali	01.05.-30.09.	udio u zajedničkom spremniku
MARINOV MAGAZIN U.O.	Sali	01.05.-30.09.	udio u zajedničkom spremniku
RESTORAN KORNAT	Sali	01.05.-30.09.	udio u zajedničkom spremniku
MARIN U.O.	Sali	01.05.-30.09.	udio u zajedničkom spremniku
BIFFE BOČAC	Sali	01.05.-30.09.	udio u zajedničkom spremniku
U.O. TRAPULA	Sali	01.05.-30.09.	udio u zajedničkom spremniku
PANSION ROKO	Zaglav	01.05.-30.09.	udio u zajedničkom spremniku
MARE U.O.	Proversa	01.05.-30.09.	udio u zajedničkom spremniku
GUC U.O.	Zaglav	01.05.-30.09.	udio u zajedničkom spremniku
MARTINA GASTRO	Zaglav	01.05.-30.09.	udio u zajedničkom spremniku
REGULA U.O.	Žman	01.05.-30.09.	udio u zajedničkom spremniku
LUŠIVNICA U.O.	Žman	01.05.-30.09.	udio u zajedničkom spremniku
PUNTE BIANCHE u.o	Veli rat	01.05.-30.09.	udio u zajedničkom spremniku
HOTEL BOŽAVA	Božava	01.05.-30.09.	4 kontejnera od 1.100 l
HOTEL LUKA	Luka	01.05.-30.09.	3 kontejnera od 1.100 l
NAUTIKA VELI RAT	Veli rat	01.01.-31.12.	2 kontejnera od 1.100 l
KAMP MANDARINO	Soline	01.05.-30.09.	1 kontejner od 1100 l i 10 kanti od 240 l
KAMP KARGITA	Veli rat	01.05.-30.09.	10 kanti od 240 l
SUPINA U.O.	Luka	01.05.-30.09.	udio u zajedničkom spremniku
ALEN PANSION	Luka	01.05.-30.09.	udio u zajedničkom spremniku
ANTONIO U.O.	Brbinj	01.05.-30.09.	udio u zajedničkom spremniku
GORGONIA	Verunić	01.05.-30.09.	udio u zajedničkom spremniku
AMACORD U.O.	Veli rat	01.05.-30.09.	udio u zajedničkom spremniku
LANTERNA U.O.	Veli rat	01.05.-30.09.	udio u zajedničkom spremniku
KALEB U.O.	Brbinj	01.05.-30.09.	udio u zajedničkom spremniku
SOL BEACH BAR	Soline	01.05.-30.09.	udio u zajedničkom spremniku
BOXAVIA U.O.	Božava	01.05.-30.09.	udio u zajedničkom spremniku
OLEANDAR U.O.	Božava	01.05.-30.09.	udio u zajedničkom spremniku
ZVERINAC U.O.	Zverinac	01.05.-30.09.	udio u zajedničkom spremniku

VALA U.O.	Soline	01.05.-30.09.	udio u zajedničkom spremniku
ŠJOR BEPO U.O.	Brbinj	01.05.-30.09.	udio u zajedničkom spremniku
KAMP DUGI OTOK	Luka	01.05.-30.09.	udio u zajedničkom spremniku

* Izvor: Mulić d.o.o.

Tablica 3. Popis pravnih osoba u industrijskoj zoni

NAZIV SUBJEKTA	NASELJE	PERIOD RADA	BR. KONTEJNERA/KANTA ZA SMEĆE
MARDEŠIĆ D.O.O.	Sali	Cijelu godinu	7 kontejnera od 1.100 l

* Izvor: Mulić d.o.o.

Tablica 4. Popis pravnih osoba u gospodarstvu

POPIS PRAVNIH OSOBA U GOSPODARSTVU			
NAZIV SUBJEKTA	NASELJE	DJELATNOST	BR. KONTEJNERA/KANTA ZA SMEĆE
JU PP TELAŠĆICA	Sali	zaštita prirode	10 od 1100 l
TOMMY d.o.o.	Sali	trgovina	2 1100 l
MAGROVICA D.O.O.	Sali	građevinski materijal	udio u zajedničkom spremniku
DOM ZA STARIJE I NEMOĆNE	Sali	skrb za starije i nemoćne	udio u zajedničkom spremniku
BARBARA EXCLUSIVE	Zaglav	pumpa	udio u zajedničkom spremniku
RAVANAC T.O.	Sali	trgovina	udio u zajedničkom spremniku
BENETI D.O.O.	Sali	pekara	udio u zajedničkom spremniku
FRANE	Sali	mehaničarska radiona	udio u zajedničkom spremniku
BONACA DUGI OTOK	Zaglav	pekara	udio u zajedničkom spremniku
LUKA T.O.	Luka	trgovina	udio u zajedničkom spremniku
ŽMAN T.O.	Žman	trgovina	udio u zajedničkom spremniku
ROLO GRAĐEVINSKI OBRT	Žman	građevina	udio u zajedničkom spremniku
HOPEK GRAĐEVINSKI OBRT	Božava	građevina	udio u zajedničkom spremniku
ZLATNA KAP	Sali	uljara	udio u zajedničkom spremniku

BOŽAVČICA	Božava	trgovina	udio u zajedničkom spremniku
PLANDARA T.O.	Sali	trgovina	udio u zajedničkom spremniku
SONIK D.O.O	Zverinac	trgovina	udio u zajedničkom spremniku

* Izvor: Mulić d.o.o.

2.2 Analiza, TE OCJENA stanja I POTREBA U gospodarenju otpadom na području OPĆINE SALI, UKLJUČUJUĆI OSTVARIVANJE CILJEVA

Kako bi se mogli odrediti ciljevi Plana gospodarenja otpadom, potrebno je napraviti pregled postojećeg stanja. On služi kao polazište te identificira potrebu za daljnjim razvojem sustava. Nadalje, pregled postojećeg stanja nužan je za daljnju procjenu postignuća u usporedbi s definiranim ciljevima. Sustav organiziranog načina prikupljanja, odvoza i odlaganja otpada uspostavljen je na cjelokupnom području Općine Sali. Organizirano sakupljanje, odvoz i odlaganje na službenom odlagalištu Diklo u Zadru vodi općinsko komunalno poduzeće Mulić d.o.o.

Do kraja 2018. godine Republika Hrvatska je dužna uvesti cjeloviti sustav gospodarenja otpadom. To uključuje razvrstavanje i odvojeno prikupljanje otpada, sanaciju postojećih odlagališta i izgradnju 13 centara za gospodarenje otpadom u Hrvatskoj.

Budući Centar za gospodarenje otpadom Zadarske županije nalazit će se na području Grada Benkovca – naselje Donje Biljane. Na području Općine Sali nije u planu izgradnja prijenosne (transfer) stanice.

2.2.1 SAKUPLJANJE OTPADA

Sakupljanje otpada vrši komunalna tvrtka Mulić d.o.o., koja je u općinskom vlasništvu. Radnici tvrtke Mulić d.o.o. po nalogu odlaze vozilima na lokaciju na kojoj će se sakupiti otpad. Na lokaciji prikupljanja otpada radnici vrše vizualni pregled otpada te vrše utovar otpada u vozilo. Također vrše provjeru utovarenog otpada kako ne bi došlo do ispadanja/prosipanja u samom transportu.

Prikupljanje miješanog komunalnog otpada na javnim površinama provodi se putem 130 kontejnera od 1.100 l, koji su raspoređeni po naseljima na području Općine Sali.

Prikupljanje miješanog komunalnog otpada na kućnom pragu nije uspostavljeno, ali je u planu nabavka oko 1300 kanti od 120 l. Ujedno je u planu i nabavka kanti od 240 l za miješani komunalni otpad te njihova podjela restoranima.

Na području Općine postavljeni su spremnici za prikupljanje motornog ulja i to u naseljima Sali, Zaglav, Žman i Brbinj.

Na području Općine stanovništvu nisu podijeljene vrećice za razvrstavanje otpada.

Ne vrši se odvojeno sakupljanje otpada. Na području Općine nalazi se samo jedan zeleni otok i to na otoku Zverincu. U planu je postavljanje još zelenih otoka na više lokacija duž cijele Općine. Ujedno je u planu i nabavka kontejnera za staklo, plastiku i papir, koji bi se podijelili određenim pravnim osobama na području Općine Sali.

Na kućnom pragu nije uspostavljeno odvojeno sakupljanje otpada, posebice biootpada i papira, čije je prikupljanje propisano Uredbom o gospodarenju komunalnim otpadom (NN 50/17).

Na području Općine Sali ne postoje objekti za prihvrat odvojeno sakupljenih pojedinih vrsta otpadnih materijala.

Ne vrši se odvojeno sakupljanje biootpada i na području Općine nisu postavljene kompostne jedinice. Obzirom da većina stanovnika stanuje u vlastitim kućama, neki imaju svoje kompostane, a cilj je potaknuti još više ljudi da sami kompostiraju biootpad. Prema ZOGO potrebno je osigurati stanovništvu odvojeno sakupljanje biootpada postavljanjem spremnika.

Planira se nabavka 12 kontejnera za biootpad, i to po jedan u svakom naselju kod groblja. Ujedno se planira nabava oko 100 vrtnih kompostera.

Općina Sali izvršila je obvezu odvojenog prikupljanja krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na način da je osigurala odvoz glomaznog otpada na zahtjev građana. Dva puta godišnje glomazni otpad se sakuplja na području čitave Općine na način da stanovništvo donese glomazni otpad i ostavi na dogovorenoj lokaciji na javnoj površini te nakon toga dolaze radnici tvrtke Mulić d.o.o. koji ručno prebacuju taj otpad u svoj kamion.

Na području Općine nije postavljeno mobilno reciklažno dvorište, ali je u planu njegovo postavljanje. U planu je i nabavka spremnika za metal za mobilno reciklažno dvorište.

2.2.2 PRIJEVOZ OTPADA

Odvoz otpada vrši komunalna tvrtka Mulić d.o.o. Skupljanje i prijevoz otpada vrši se pomoću specijaliziranog vozila koje je opremljeno s opremom koja onemogućava rasipanje, prolijevanje, odnosno ispuštanje otpada te širenje prašine i neugodnih mirisa.

U zimskom periodu (studenj, prosinac, siječanj, veljača, ožujak) miješani komunalni otpad se odvozi svaki drugi ili treći dan dok se ljeti odvoz otpada vrši svaki dan.

Općina Sali izvršila je obvezu odvojenog prikupljanja krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na način da je osigurala odvoz glomaznog otpada na zahtjev građana. Dva puta godišnje glomazni otpad se sakuplja na području čitave Općine na način da stanovništvo donese glomazni otpad i ostavi na dogovorenoj lokaciji na javnoj površini te nakon toga dolaze radnici tvrtke Mulić d.o.o. koji ručno prebacuju taj otpad u svoj kamion.

Odvojeno sakupljeni otpad (staklo, plastika, metal) sa zelenog otoka, koji se nalazi na otoku Zverinc u, odvozi se kod ovlaštenih sakupljača.

U tablici 5. prikazan je raspored odvoza otpada za Općinu Sali. U tablici 6. prikazan je vozni park i broj zaposlenika u tvrtci Mulić d.o.o.

Tablica 5. Raspored odvoza otpada za Općinu Sali

Vrsta otpada	Raspored odvoza
--------------	-----------------

Miješani komunalni otpad	svaki drugi ili treći dan (zimi); svaki dan (ljeti)
Glomazni otpad	2 x godišnje; na zahtjev građana

* Izvor: Mulić d.o.o.

Tablica 6. Vozni park i broj zaposlenika u tvrtci Mulić d.o.o.

Naziv i adresa komunalnog poduzeća	Broj zaposlenika	Vozila
MULIĆ d.o.o. Sali II br. 74IA 23281 Sali	8	- IVECO CARGO smečar - MITCHUBISHI CANTER smečar - PIAGGO PORTER otvorenog tipa - PIAGGO PORTER zatvorenog tipa

* Izvor: Mulić d.o.o.

2.2.3 ZBRINJAVANJE OTPADA

Općina Sali zbrinjava svoj otpad na službeno odlagalište Diklo, na adresi Put Nina bb, koje je u vlasništvu Grada Zadra, a njime upravlja i održava ga komunalno poduzeće Čistoća d.o.o. Zadar. Odlagalište se nalazi sjeverno od prigradskog zadarskog naselja Diklo, neposredno uz cestu Zadar - Kožino. S radom je započelo 1963. godine. Na odlagalištu otpada može se odložiti komunalni otpad, neopasni proizvodni (tehnološki) otpad, građevinski otpad, čisti iskop zemlje i kamenja. Zabranjeno je odlaganje radioaktivnog, tekućeg i opasnog otpada, autoguma, metalnog glomaznog otpada, ostalih iskoristivih vrsta otpada, kao i ulaz vrućeg ($t > 40^{\circ}\text{C}$) i lako zapaljivog otpada. Odlagalište zauzima ukupnu površinu od oko 60 ha, dok je tijelo odlagališta oko 33 ha.

Otpad se redovito razastire i prekriva slojem inertnog materijala (građevinski otpad ili zemlja). Deratizacija, dezinfekcija i dezinsekcija odlagališta provodi se svaka dva mjeseca. Na ulazu u odlagalište stoji rampa, a uspostavljena je i stalna 24 - satna čuvarska služba. Odlagalište je opremljeno dvama cisternama s po 5.000 l protupožarne vode te protupožarnom opremom. Oko odlagališta uređen je protupožarni put.

Odlagalište nema mogućnosti daljnjeg širenja, praktički je popunjeno te se mora započeti s njegovim postupnim zatvaranjem. Postojeća tehnologija odlaganja otpada i uređenje odlagališta ne udovoljava važećim propisima o uređenju sanitarnog odlagališta otpada. Procjedne vode otječu nekontrolirano u podzemlje. Vjetar raznosi deponijski plin, a često i dim od zapaljenja otpada, koji onečišćuje atmosferu i stalni je povod negodovanju okolnog stanovništva. Širenju lakših frakcija otpada po lokalnom zemljištu i neposrednom okružju odlagališta pridonosi i vjetar.

Odlagalište donedavno nije raspolagalo službenim dokumentom koji ga čini legalnim, a nakon ishođenja lokacijske dozvole započela je sanacija odlagališta. Nakon otvaranja ŽCGO odlagalište će biti zatvoreno.

Općina Sali na odlagalište Diklo godišnje odloži oko 1.009 t miješanog komunalnog otpada.

2.3 Ocjena stanja i potreba u gospodarenju otpadom na području OPĆINE SALI

S obzirom na navedeno na području Općine Sali zatečeno je sljedeće stanje:

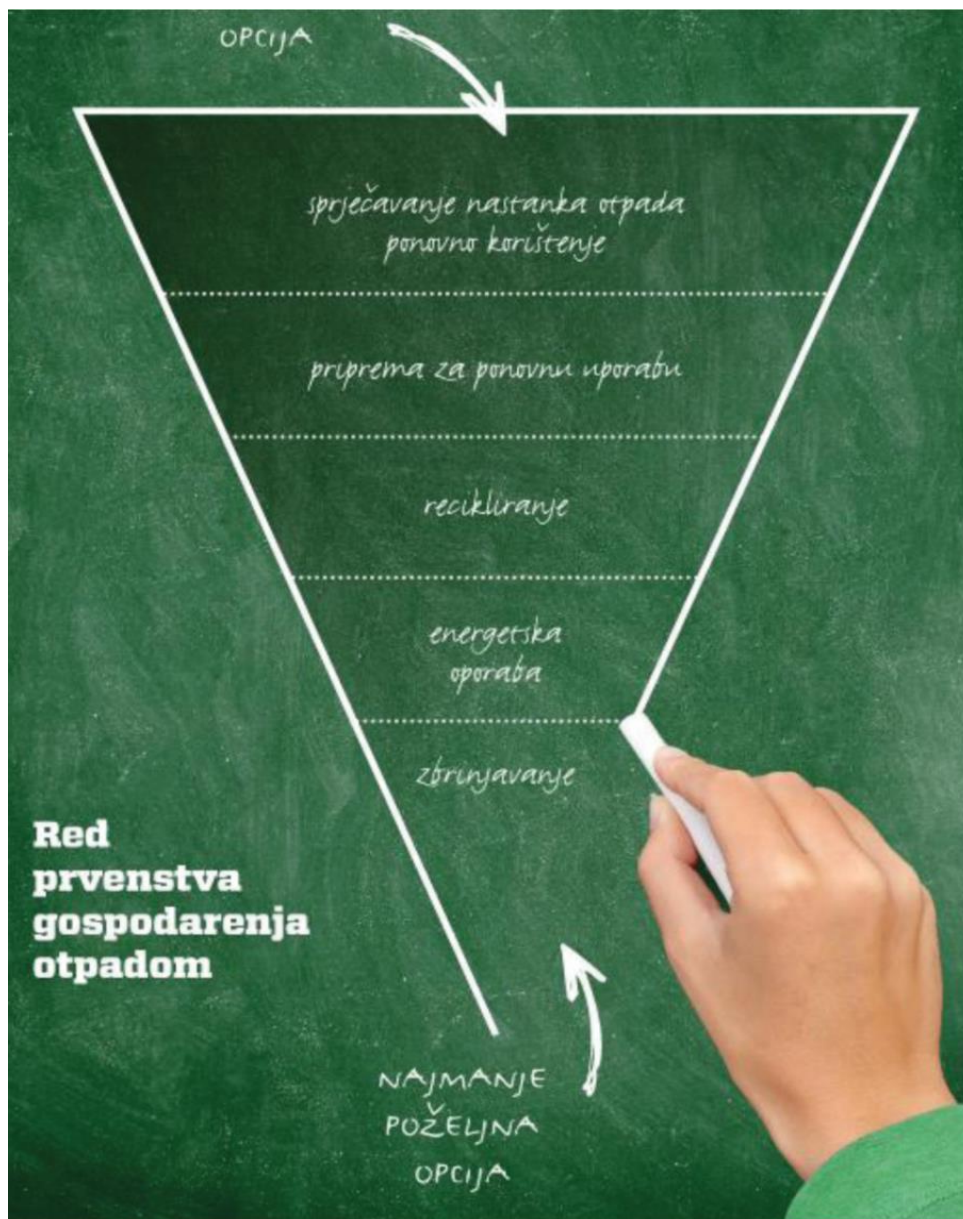
- ne provode se mjere u sprječavanju nastanka otpada na mjestu nastanka
- sustav organiziranog načina prikupljanja, odvoza i odlaganja otpada uspostavljen je na cjelokupnom području Općine
- naplata sakupljanja otpada se trenutno provodi po broju članova kućanstava
- na području Općine postoji samo jedan zeleni otok, i to na otoku Zverincu, stoga iskoristivi dio komunalnog otpada i dalje završava na odlagalištu
- nisu postavljene kompostne jedinice
- otpad se odlaže na odlagalište Diklo u Zadru
- postoji divlje odlagalište
- ne provodi se edukacija stanovništva o održivom gospodarenju otpada
- djelomično zadovoljavajuće provođenje akcija prikupljanja otpada
- donešena Odluka o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i prikupljanja biorazgradivog komunalnog otpada
- ne postoje kante za prikupljanje miješanog komunalnog otpada na kućnom pragu
- ne postoje kante za prikupljanje biootpada i papira na kućnom pragu
- Općina Sali izvršila je obvezu odvojenog prikupljanja krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na način da je osigurala odvoz glomaznog otpada na zahtjev građana, kao i prikupljanje glomaznog otpada dva puta godišnje na javnoj površini
- na području Općine postoje spremnici za prikupljanje motornog ulja
- nema reciklažnog dvorišta
- nema reciklažnog dvorišta za građevinski otpad
- na području Općine Sali nema pretovarne (transfer) stanice, ali predviđa se izgradnja dvije mini pretovarne stanice u naseljima Zverinac i Sali
- nije uspostavljen sustav evidentiranja lokacija odbačenog otpada
- nije uspostavljen sustav za zaprimanje obavijesti o nepropisno odbačenom otpadu
- provodi se redovni godišnji nadzor područja jedinice lokalne samouprave radi utvrđivanja postojanja odbačenog otpada, a posebno lokacija na kojima je u prethodne dvije godine evidentirano postojanje odbačenog otpada

Zbrinjavanje komunalnog otpada, a i otpada posebnih kategorija, nedovoljno je riješeno te je potrebno uspostaviti organizirani sustav **PREVENCIJE – IZBJEGAVANJA - ADEKVATNE OBRADE I ZBRINJAVANJA**.

Tijekom postupanja s otpadom, treba primijeniti odgovarajuću hijerarhiju. U svrhu sprječavanja nastanka otpada te primjene propisa i politike gospodarenja otpadom primjenjuje se red prvenstva gospodarenja otpadom, i to kako slijedi:

- sprječavanje nastanka otpada,

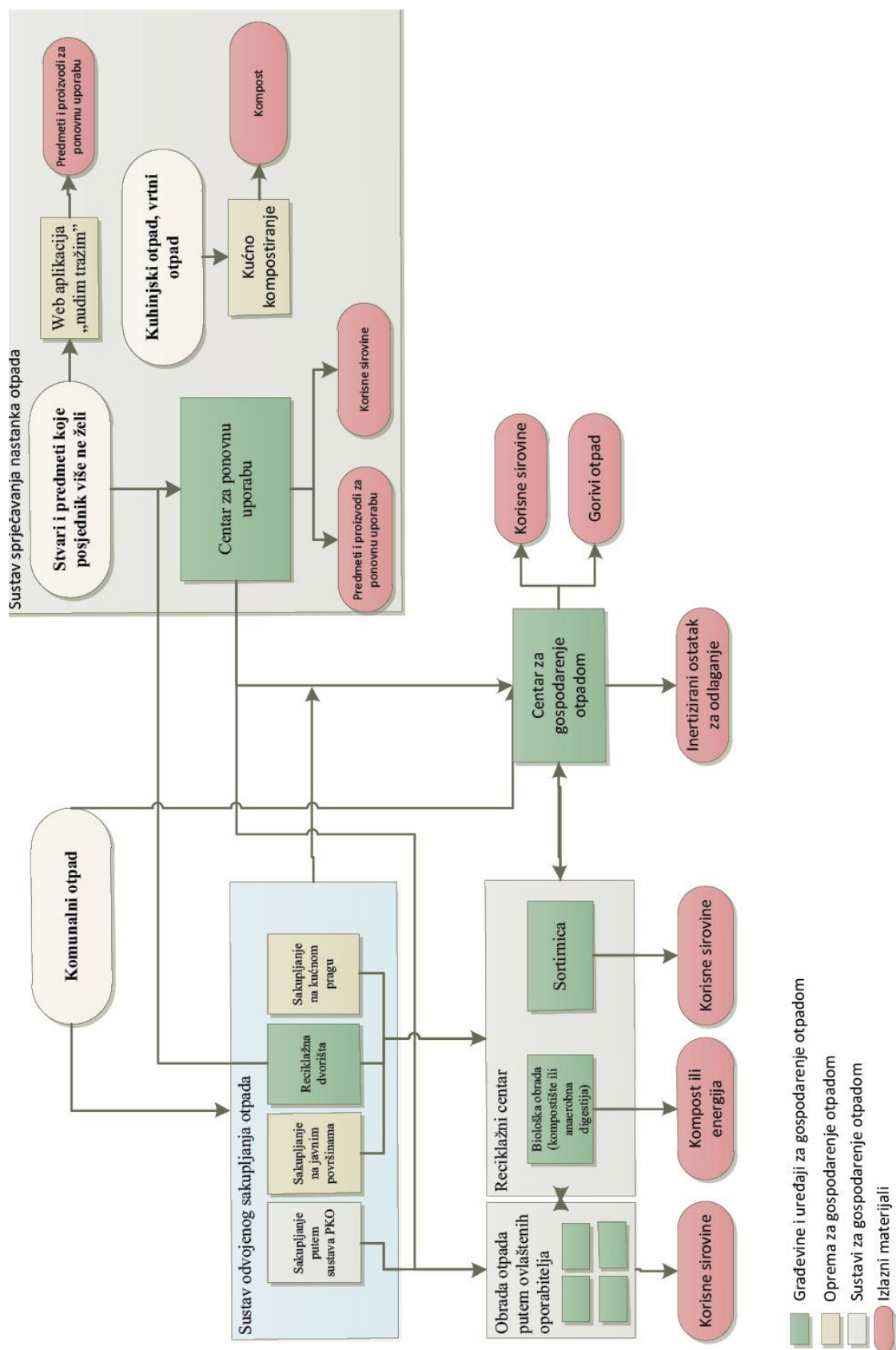
- priprema za ponovnu uporabu,
- recikliranje,
- drugi postupci uporabe npr. energetska uporaba
- zbrinjavanje otpada.

Slika 2. Red prvenstva gospodarenja otpadom

Takav sustav daje naglasak na ponovno korištenje, popravak, obnavljanje i recikliranje postojećih materijala i proizvoda. Ono što se smatralo „otpadom“ može se pretvoriti u resurs te se u tom smislu predlaže cjelokupni sustav gospodarenja komunalnim otpadom prema Planu gospodarenja otpadom RH za razdoblje od 2017. – 2022. godine, (slika 3). Kako bi se navedeno postiglo Planom gospodarenja otpadom RH za razdoblje od 2017. – 2022. godine predložene su kao najvažnije mjere sprječavanja nastanka otpada uspostava Centara za ponovnu uporabu i osiguranje potrebne opreme za kućno kompostiranje. Nadalje, za sustav gospodarenja komunalnim otpadom predviđen je sustav odvojenog sakupljanja komunalnog otpada i to kroz osiguranje potrebne infrastrukture za odvajanje komunalnog otpada. Za odvojeno prikupljeni biootpad predviđa se odvoz na materijalnu uporabu u

postrojenja za biološku obradu odvojeno prikupljenog biootpada u cilju proizvodnje komposta ili digestata i bioplina. Za odvojeno prikupljeni papir, karton, metal, staklo i plastiku predviđa se odvoz na postrojenja za sortiranje odvojeno prikupljenog otpada (sortirnice) radi povećanja vrijednosti, odnosno, kvalitete odvojeno prikupljenog otpada i pripreme otpada za recikliranje. Odvojeno prikupljeni otpad bi se nakon sortiranja odvezio ovlaštenim tvrtkama za recikliranje, odnosno, obradu. Miješani komunalni otpad bi se prikupljao u okviru javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada koju pružaju davatelji te usluge, a prikupljeni otpad bi se dopremao do CGO-a izravno ili putem pretovarnih stanica.

Slika 3. Shema sustava gospodarenja komunalnim otpadom

2.4 Ostvarivanje ciljeva gospodarenja otpadom

Općina Sali, sukladno članku 23., stavku 4. ZOGO i putem dokumenata prostornog uređenja izvršit će svoju zakonsku obvezu provedbe sljedećih stavki na kvalitetan, postojan i ekonomski učinkovit način u skladu s načelima održivog razvoja, zaštite okoliša i gospodarenja otpadom propisujući **sljedeće mjere za postizanje zadanih ciljeva:**

- Sprječavanje nastajanja otpada na izvoru:
 - Edukacija stanovništva
 - Uspostaviti Kutak za ponovnu upotrebu proizvoda u sklopu planiranog reciklažnog dvorišta
- Uspostaviti sustav odvojenog sakupljanja otpada:
 - Osigurati reciklažno dvorište
 - Osigurati reciklažno dvorište za građevinski otpad
 - Osigurati mobilno reciklažno dvorište
 - Postaviti spremnike za odvojeno sakupljanje otpada na kućnom pragu i na javnoj površini
 - Osigurati prikupljanje glomaznog otpada od korisnika usluge na obračunskom mjestu korisnika usluge bez naknade, jednom u kalendarskoj godini
- Povećati udjele odvojeno sakupljenih posebnih kategorija otpada iz komunalnog otpada, s naglaskom na izdvajanje biootpada:
 - Poticati stanovništvo na izdvajanje biootpada
 - Uspostaviti sustav prikupljanja biorazgradivog komunalnog otpada (biootpada i otpadnog papira i kartona) na kućnom pragu
 - Edukacija
 - Uspostaviti sustav sakupljanja posebnih kategorija, izdvojenih vrsta otpada iz komunalnog otpada osiguravajući spremnike u reciklažnom dvorištu i provodeći akcije prikupljanja otpada
- Razvijati svijest građana za zaštitu okoliša i održivi razvoj
 - Edukacija (stanovništvo Općine treba educirati o):
 - potrebama razvrstavanja otpada
 - pravilnom postupanju s otpadom
 - mjerama, poticajima i akcijama usmjerenim na pravilno korištenje energije i mogućnostima štednje energije

Edukacija će se provoditi kroz radionice, pisane materijale, predavanja i u suradnji s nevladinim udrugama za zaštitu okoliša. Potrebno je predvidjeti dinamiku održavanja edukacija i potrebna sredstva za predavače i pisane materijale.

- Poticajna naknada za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada

- Sprječavanje nastajanja divljih odlagališta:
 - Naplaćivati kaznu za odlaganje otpada na za to nepredviđenim mjestima
 - Uspostaviti telefon na koji se mogu dojaviti nepravilnosti ili prijaviti počinitelje koji nezakonito postupaju s otpadom
- Provedba akcija prikupljanja otpada

3 PODACI O VRSTAMA I KOLIČINAMA PROIZVEDENOG OTPADA, ODVOJENO SAKUPLJENOG OTPADA, ODLAGANJU KOMUNALNOG I BIORAZGRADIVOG OTPADA TE OSTVARIVANJU CILJEVA

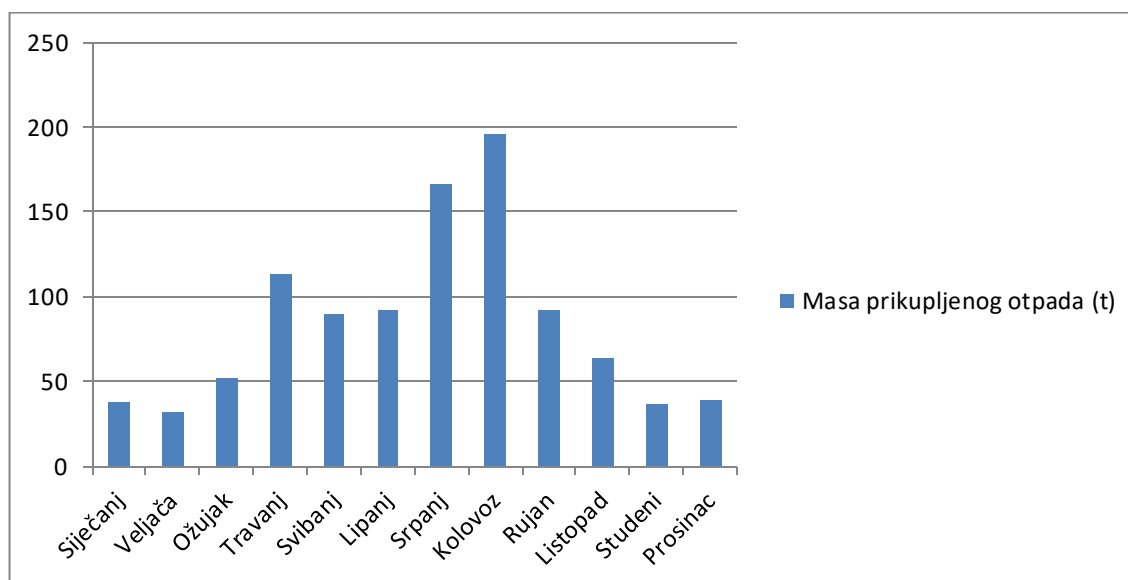
3.1 Podaci o vrstama i količinama proizvedenog otpada

Tijekom 2016. godine na odlagalištu Diklo Općina Sali odložila je 1.009,05 t mješovitog komunalnog otpada. U tablici 7. prikazana je prikupljena masa miješanog komunalnog otpada po mjesecima za 2016. godinu. Odvozom otpada obuhvaćena su sva naselja u Općini.

Tablica 7. Prikupljena masa miješanog komunalnog otpada po mjesecima za 2016. godinu

Mjesec	Masa prikupljenog otpada (t)
Siječanj	37,80
Veljača	31,82
Ožujak	51,78
Travanj	113,70
Svibanj	89,86
Lipanj	91,72
Srpanj	165,88
Kolovoz	195,49
Rujan	91,60
Listopad	63,58
Studen	36,42
Prosinac	39,40
Ukupno	1.009,05

*Izvor: Mulić d.o.o.

Slika 4. Grafički prikaz prikupljene mase miješanog komunalnog otpada po mjesecima za 2016. godinu

Tablica 8. Prikupljene vrste otpada u 2016. godini

Vrsta otpada	Masa prikupljenog otpada (t)
Miješani komunalni otpad (20 03 01)	1.009,05
Staklena ambalaža (15 01 07)	0,1
Ukupno	1.009,06

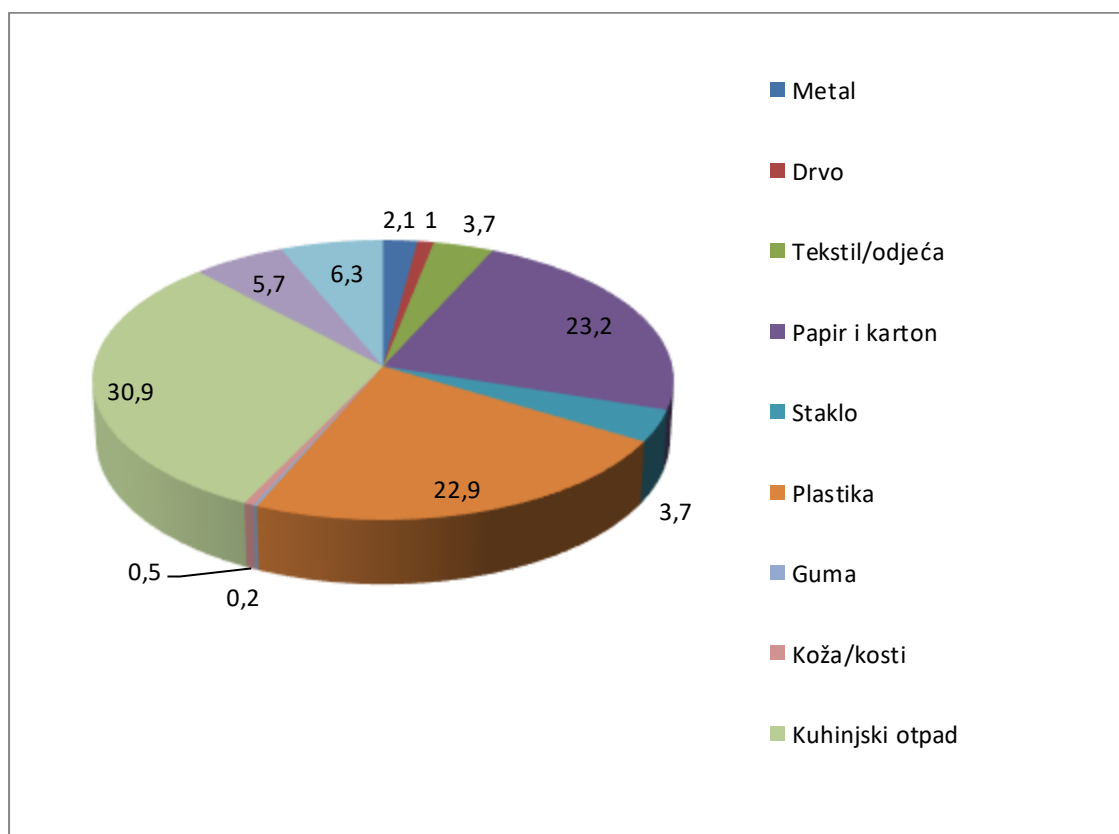
Danas u komunalnom otpadu Općine Sali velik udio čini miješani komunalni otpad koji se trajno zbrinjava na odlagalištu Diklo, postupkom D1. Na ovaj način se nepovratno gubi dio vrijednih sirovina, a odloženi biorazgradivi otpad se tijekom vremena razgrađuje te kao odlagališni plin, koji sadrži oko 50 % metana, ima izravan učinak na kvalitetu zraka. Sa druge strane, procjeđivanjem oborinskih voda kroz tijelo odlagališta, iste se onečišćuju produktima razgradnje otpada. U tom smislu, uređenje sustava gospodarenja otpadom predstavlja izazov u ostvarivanju održivosti i priuštivosti sustava, te osiguranje zadovoljstva korisnika standardom i cijenom usluge.

Tijekom turističke sezone povećava se broj turista te time i količine nastalog otpada te će se stoga na području Općine Sali proizvesti i skupiti više komunalnog otpada nego u periodu van sezone.

Obzirom da se ne provodi ispitivanje sastava otpada iz Općine Sali, u sljedećoj tablici i dijagramu prikazan je procijenjeni sastav miješanog komunalnog otpada u RH u 2015. godini, prema Planu gospodarenja otpadom RH.

Tablica 9. Sastav miješanog komunalnog otpada u RH

Komponenta otpada	Udio (%)
Metal	2,1
Drvo	1,0
Tekstil/odjeća	3,7
Papir i karton	23,2
Staklo	3,7
Plastika	22,9
Guma	0,2
Koža/kosti	0,5
Kuhinjski otpad	30,9
Vrtni otpad	5,7
Ostali otpad (zemlja, prašina, pijesak, nedefinirano)	6,3
Ukupno	100

Slika 5. Grafički prikaz sastava miješanog komunalnog otpada u RH
Osnovna fizikalna svojstva komunalnog otpada

Tablica 10. Gustoća pojedinih komponenti otpada

Gustoća pojedinih komponentni otpada	Gustoća (kg/m ³)	Tipična gustoća (kg/m ³)
Ostaci hrane	120 - 480	290
Papir	30 - 130	85
Karton	30 - 80	50
Plastika	30 - 130	65
Tekstil	30 - 100	65
Guma	90 - 200	130
Koža	90 - 260	160
Zeleni otpad	60 - 225	105
Drvo	120 - 320	240
Organski otpad	90 - 360	240
Staklo	160 - 480	195
Limenke	45 - 160	90
Ne-željezni metali	60 - 240	160
Željezni metali	120 - 1200	320
Pepeo, cigla i sl.	320 - 960	480

Tablica 11. Morfološki oblik pojedinih komponenti otpada

Morfološki oblik pojedinih komponenti otpada	Područje veličine (mm)	Tipična veličina (mm)
Hrana	0 - 200	100
Papir	100 - 500	350
Karton	100 - 500	350
Plastika	0 - 400	200
Staklo	0 - 200	100
Metali	0 - 200	100
Tekstil	0 - 300	150
Prašina	0 - 100	25

Tablica 12. Sadržaj vlage po pojedinim komponentama otpada

Sadržaj vlage po pojedinim komponentama otpada	Sadržaj vlage (%)	Tipični sadržaj vlage (%)
Ostaci hrane	50 - 80	70
Papir	4 - 10	6
Karton	4 - 8	5
Plastika	1 - 4	2
Tekstil	6 - 15	10
Guma	1 - 4	2
Koža	8 - 12	10
Zeleni otpad	30 - 80	60
Drvo	15 - 40	20
Organski otpad	10 - 60	25
Staklo	1 - 4	2
Limenke	2 - 4	3
Ne-željezni metali	2 - 4	2
Željezni metali	2 - 6	3
Građevni otpad	6 - 12	8

3.2 Prognoze količina otpada za razdoblje od 2018. do 2020. GODINE

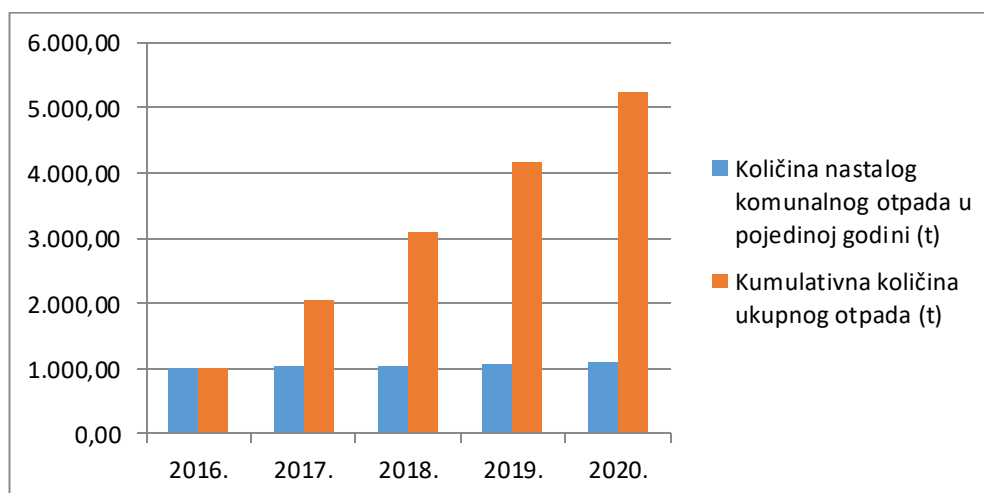
Kao bazu za proračun koristi se procijenjena količina otpada za 2016. god. koja je iznosila 1.009,06 tona.

Procijenjena količina komunalnog i proizvodnog neopasnog otpada radi se na temelju sljedećih podataka i pretpostavki:

- organiziranim prijevozom obuhvaćeno je stanovništvo na području Općine Sali što čini **1.698** stanovnika.
- obuhvaćenost stanovnika prikupljanjem otpada je 100 %
- broj stanovnika se neće bitno mijenjati
- količina otpada se povećava za 2% godišnje (temeljem Strategije gospodarenja otpadom RH NN 130/05) utemeljene na povećanju standarda

Tablica 13. Procjena količina otpada koja će od 2018. do 2020. godine nastajati na području Općine Sali

Godina	Količina nastalog komunalnog otpada u pojedinoj godini (t)	Kumulativna količina ukupnog otpada (t)
2016.	1.009,06	1.009,06
2017.	1.029,24	2.038,30
2018.	1.049,82	3.088,12
2019.	1.070,81	4.158,93
2020.	1.092,22	5.251,15

Slika 6. Grafički prikaz procjene količina otpada koja će od 2018. do 2020. godine nastajati na području Općine Sali

Navedene količine predstavljaju potencijal otpada na navedenom području, tj. osnovnu struju otpada bez njenog razdvajanja na određene podsustave gospodarenja otpadom, kao npr. primarne reciklaže.

3.3.Odvojeno sakupljanje otpada

Izdvajanje korisnih komponenti iz toka miješanog komunalnog otpada (papir, staklo, metal, pet ambalaža, organski otpad, plastika i sl.) i njihova priprema za ponovno korištenje u proizvodnom procesu naziva se reciklaža.

Primarno odvajanje navedenih sastavnih dijelova komunalnog otpada trebalo bi započeti već u domaćinstvima, odnosno, na mjestu samog nastanka otpada.

Na području Općine nalazi se samo jedan zeleni otok i to na otoku Zverincu. U planu je postavljanje još zelenih otoka na više lokacija duž cijele Općine. Ujedno je u planu i nabavka kontejnera za staklo, plastiku i papir, koji bi se podijelili određenim pravnim osobama na području Općine Sali.

Na kućnom pragu nije uspostavljeno odvojeno sakupljanje otpada, posebice biootpada i papira, čije je prikupljanje propisano Uredbom o gospodarenju komunalnim otpadom (NN 50/17).

Izgradnjom reciklažnog dvorišta, osiguranjem Kutka za ponovnu uporabu proizvoda u sklopu planiranog reciklažnog dvorišta, izgradnjom reciklažnog dvorišta za građevinski otpad, postavljanjem mobilnog reciklažnog dvorišta, postavljanjem zelenih otoka, postavljanjem spremnika za biootpad po naseljima, podjelom spremnika za staklo, plastiku i papir određenim pravnim osobama, organiziranjem odvojenog prikupljanja biootpada te otpadnog papira i kartona na kućnom pragu, podjelom vrtnih kompostera te prikupljanjem glomaznog otpada od korisnika usluge na obračunskom mjestu korisnika usluge bez naknade (jednom u kalendarskoj godini) uspostaviti će se sustav odvojenog sakupljanja otpada te na taj način iz ukupne mase komunalnog otpada izdvojiti posebne vrste otpada tj. oni iskoristivi materijali koji se dalje mogu plasirati kao vrijedne sirovine za stvaranje novih proizvoda ili proizvodnju energije.

3.4.Odlaganje komunalnog i biorazgradivog otpada

Sakupljanje otpada vrši komunalna tvrtka Mulić d.o.o. i odlaže ga na službeno odlagalište Diklo u Zadru.

Prikupljanje miješanog komunalnog otpada na javnim površinama provodi se putem 130 kontejnera od 1.100 l, koji su raspoređeni po naseljima na području Općine Sali.

Prikupljanje miješanog komunalnog otpada na kućnom pragu nije uspostavljeno, ali je u planu nabavka oko 1300 kanti od 120 l. Ujedno je u planu i nabavka kanti od 240 l za miješani komunalni otpad te njihova podjela restoranima.

Na području Općine ne vrši se odvojeno sakupljanje biootpada i nisu postavljene kompostne jedinice. Na kućnom pragu nije uspostavljeno odvojeno sakupljanje biootpada, čije je prikupljanje propisano Uredbom o gospodarenju komunalnim otpadom (NN 50/17). Obzirom da većina stanovnika stanuje u vlastitim kućama, neki imaju svoje kompostane, a cilj je potaknuti još više ljudi da sami kompostiraju biootpad. Prema ZOGO potrebno je osigurati stanovništvu odvojeno sakupljanje biootpada postavljanjem spremnika.

Planira se nabavka 12 kontejnera za biootpad, i to po jedan u svakom naselju kod groblja. Ujedno se planira nabava oko 100 vrtnih kompostera.

Prema Uredbi o gospodarenju komunalnim otpadom (50/17) na području JLS potrebno je provesti organizirano prikupljanje biorazgradivog komunalnog otpada (biootpad te otpadni papir i karton) na kućnom pragu. Prikupljanje se može provesti dodjelom tipiziranih vrećica ili spremnika za otpad.

Prema navedenoj Uredbi broj planiranih primopredaja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada mora se odrediti u skladu sa sljedećom minimalnom učestalošću:

- najmanje jednom tjedno za biootpad iz biorazgradivog komunalnog otpada
- najmanje jednom mjesečno za otpadni papir i karton iz biorazgradivog komunalnog otpada
- najmanje jednom u dva tjedna za miješani komunalni otpad.

3.5. Ostvarivanje ciljeva

Obzirom na dosadašnje nepostojanje preciznih podataka o udjelima pojedine vrste otpada u ukupnom otpadu, nije moguće postaviti konkretne ciljeve, međutim provedbom ovog plana postići će se:

- uspostava sustava cjelovitog gospodarenja otpadom u Općini Sali,
- uspostava potpunog sustava odvojenog prikupljanja otpada postavljanjem spremnika za odvojeno sakupljanje otpada na javnoj površini i na kućnom pragu, podjelom vrtnih kompostera, osiguranjem reciklažnog dvorišta, postavljanjem mobilnog reciklažnog dvorišta, osiguranjem Kutka za ponovnu uporabu proizvoda te izgradnjom reciklažnog dvorišta za građevinski otpad
- razvijanje svijesti stanovništva o odvojenom sakupljanju otpada,
- smanjenje udjela biorazgradivog otpada u komunalnom otpadu,
- smanjenje količina otpada koji se odlaže na odlagalištu,
- smanjenje štetnih utjecaja otpada na okoliš.

Na području Općine Sali uspostava sustava odvojeno prikupljenog otpada je tek u početnoj fazi organizacije, te nije dovoljno razvijena svijest stanovništva o važnosti odvojenog sakupljanja otpada, tako da je potrebno uložiti dodatni napor da bi se u narednim godinama ostvario udio odvojeno prikupljenog otpada sukladno Strategiji gospodarenja otpadom RH.

Obzirom da se radi o Općini u kojem većina stanovništva stanuje u vlastitim kućama te da postoje jako dobri uvjeti za kompostiranje u vlastitim vrtovima, poseban naglasak potrebno je staviti na smanjenje količina biootpada u komunalnom otpadu. Za što efikasniju i kvalitetniju provedbu primarnog odvajanja otpada planira se još intenzivnije i sveobuhvatnije raditi na edukaciji stanovništva, komunikaciji s javnošću te na učinkovitoj provedbi zakonske regulative.

Plan gospodarenja otpadom RH za razdoblje 2017. – 2022. godine potiče smanjenje količina otpada koji će biti obrađen u Centrima za gospodarenje otpadom. Tu je dan prioritet financiranju infrastrukture za odvojeno prikupljanje otpada u odnosu na mehaničko – biološku obradu otpada, što je u potpunosti u skladu sa hijerarhijom gospodarenja otpadom.

Učinkovitost korištenja resursa, odnosno, održivog razvoja gospodarstva i društva mjera je politike zaštite okoliša koja predstavlja izazov, kako na europskoj, tako i na razini RH. Prema podacima Hrvatske agencije za okoliš i prirodu, unatoč aktivnostima provedenim u ovom području (naknade vezane uz korištenje prirodnih resursa i onečišćenje okoliša, potrebe praćenja stanja i trendova u raznim gospodarskim sektorima, razvoj zelenog gospodarstva i dr.) razdvajanje veze između korištenja resursa i gospodarskog rasta još uvijek nije u potpunosti postignuto kao što nije postignuto niti razdvajanje poveznice između proizvodnje otpada i gospodarskog rasta određen Strategijom održivog razvitka Republike Hrvatske (NN 30/09).

Sukladno članku 178., stavku 1. ZOGO, postojeća neusklađena odlagališta za komunalni otpad zatvaraju se u roku do 12 mjeseci od dana puštanja u rad Centra za gospodarenje otpadom na kojem se zbrinjava komunalni otpad iz jedinice područne (regionalne) samouprave na čijem području se nalazi odlagalište.

4 PODACI O POSTOJEĆIM I PLANIRANIM GRAĐEVINAMA I UREĐAJIMA ZA GOSPODARENJE OTPADOM TE STATUSU SANACIJE NEUSKLAĐENIH ODLAGALIŠTA I LOKACIJA ONEČIŠĆENIH OTPADOM

4.1 Podaci o postojećim i planiranim građevinama i uređajima za gospodarenje otpadom

Na području Općine Sali sav otpad se prikuplja putem kontejnera i kanti te se odvozi na odlagalište Diklo u Zadru. Na području Općine Sali predviđa se izgradnja dvije mini pretovarne stanice i jedno reciklažno dvorište.

Prema Planu gospodarenja otpadom RH za razdoblje 2017. – 2022. godine, osnovni kriteriji koji se odnose na odabir i definiranje lokacija građevina za gospodarenje otpadom moraju uzimati u obzir osnovne činjenice koje su značajne za planiranje navedenih građevina u okviru više – kriterijske analize: kategorija građevina, pedologija, geomorfologija, hidrološke i hidrogeološke značajke lokacije, zaštita voda, zaštita šuma, udaljenost od naseljenih područja, odnos prema građevinskim područjima naselja, prometna povezanost (cestovna, željeznička), razvijenost infrastrukture uzimajući u obzir mogućnosti plasiranja proizvoda koji nastaju kao rezultat gospodarenja otpadom. Određivanje lokacija građevina za gospodarenje otpadom zasniva se na uvažavanju načela zaštite okoliša i gospodarenja otpadom definiranih pozitivnim propisima iz navedenog područja, znanstvenih spoznaja, najbolje svjetske prakse i pravila struke te financijsko – ekonomskog aspekta. Projekti u gospodarenju otpadom (građevine, postrojenja i sl.) koji se planiraju financirati iz Operativnog programa konkurentnost i kohezija (OPKK) 2014 - 2020. moraju imati izrađenu Studiju izvedivosti. Ostali projekti u gospodarenju otpadom (građevine, postrojenja i ostalo) koji nisu planirani za financiranje sredstvima iz OPKK također moraju imati izrađenu Studiju izvedivosti. To je dokument u kojem se analizira postojeći i određuje (modelira) budući sustav gospodarenja otpadom na određenom području uzimajući u obzir tehničku izvedivost te financijsku, ekonomsku i ekološku održivost sustava u cjelini, kao i njegovih pojedinih sastavnica.

4.1.1 RECIKLAŽNO DVORIŠTE I MOBILNO RECIKLAŽNO DVORIŠTE – MOBILNA JEDINICA

RECIKLAŽNO DVORIŠTE

Sukladno članku 35., stavcima 1. i 2., točkama 1. i 2. ZOGO, jedinica lokalne samouprave:

- koja ima 1.500 stanovnika ili manje, a nije osigurala funkcioniranje reciklažnog dvorišta, dužna je osigurati funkcioniranje istog na svojem području posredstvom mobilne jedinice koja se u smislu ZOGO smatra reciklažnim dvorištem.
- koja ima više od 1.500 stanovnika dužna je osigurati funkcioniranje najmanje jednog reciklažnog dvorišta i još po jedno na svakih idućih 25.000 stanovnika na svojem području.

Na području Općine Sali planirana lokacija za reciklažno dvorište je u k.o. Brbinj. U prostornom planu Općine ta lokacija je označena kao poduzetnička zona i za nju se trenutno radi urbanistički plan

prema kojem će tu biti predviđeno reciklažno dvorište. Nije izrađena projektna dokumentacija za reciklažno dvorište.

Reciklažno dvorište u svom radu mora udovoljiti sljedećim uvjetima:

- mora biti opremljeno odgovarajućom vagom,
- mora biti opremljeno video nadzorom ukoliko se u reciklažnom dvorištu obavlja trgovanje otpadom,
- da je onemogućeno istjecanje oborinske vode koja je došla u doticaj s otpadom na tlo, u vode, podzemne vode i more
- da je onemogućeno raznošenje otpada u okoliš, odnosno, da je onemogućeno njegovo razlijevanje i ispuštanje u okoliš
- da građevina ima podnu površinu otpornu na djelovanje otpada
- da je neovlaštenim osobama onemogućen pristup otpadu
- da je lokacija gospodarenja otpadom opremljena uređajima, opremom i sredstvima za dojavu i gašenje požara
- da su na vidljivom i pristupačnom mjestu obavljanja tehnološkog procesa postavljene upute za rad
- da je mjesto obavljanja tehnološkog procesa opremljeno rasvjetom
- da je lokacija gospodarenja otpadom označena sukladno Pravilniku o gospodarenju otpadom (NN 117/17)
- da je do lokacije gospodarenja otpadom omogućen nesmetan pristup vozilu
- da je lokacija gospodarenja otpadom opremljena s opremom i sredstvima za čišćenje rasutog i razlivenog otpada ovisno o kemijskim i fizikalnim svojstvima otpada.

Ako obavljanje postupka gospodarenja otpadom uključuje gospodarenje opasnim otpadom potrebno je udovoljiti i sljedećim uvjetima:

- da je građevina natkrivena
- da je onemogućen dotok oborinskih voda na otpad.

Tehnološki proces skladištenja otpada:

- tehnološki proces skladištenja otpada mora se obavljati na način da se otpad skladišti odvojeno po svojstvu, vrsti i agregatnom stanju,
 - skladište u kojem se obavlja tehnološki proces skladištenja opasnog otpada mora biti pod neprekidnim nadzorom,
 - skladište u kojem se obavlja tehnološki proces skladištenja otpada mora biti opremljeno primarnim spremnicima za skladištenje otpada koji moraju biti:
 - izrađeni od materijala otpornog na djelovanje uskladištenog otpada,
 - izrađeni na način koji omogućava sigurno punjenje, pražnjenje, odzračivanje, uzimanje uzoraka te po potrebi osigurati nepropusno zatvaranje,
 - označeni čitljivom oznakom koja sadrži podatke o nazivu posjednika otpada, ključni broj i naziv otpada, datum početka skladištenja otpada, naziv proizvođača otpada, te u slučaju opasnog otpada, oznaku odgovarajućeg opasnog svojstva otpada.
 - podna površina skladišta mora biti lako periva i otporna na djelovanje otpada koji se skladišti.
- skladište mora biti opremljeno prirodnom ventilacijom,
- tehnološki proces skladištenja tekućeg otpada i otpada koji sadrži tekućine mora se obavljati na način da se u slučaju izlivanja ili rasipanja tekućeg otpada spriječi da otpad dospije u okoliš ili sustav javne odvodnje otpadnih voda,

- skladište u kojem se obavlja tehnološki proces skladištenja tekućeg otpada i otpada koji sadrži tekućine mora biti opremljeno sekundarnim spremnikom kapaciteta od najmanje 110 posto kapaciteta najvećeg primarnog spremnika koji se nalazi na slijevnoj površini tog sekundarnog spremnika, odnosno 25 posto kapaciteta svih primarnih spremnika na istoj slijevnoj površini, a odvodi tekućine sa slijevne površine skladišta, ukoliko postoje, moraju biti povezani s nepropusnim kolektorom do spremnika za obradu otpadne vode. Sekundarni spremnik i slijevna površina ne smije imati oštećenja uslijed kojih može doći do ispuštanja otpada u okoliš,
- u slučaju kada tehnološki proces uključuje skladištenje elementarne žive primjenjuju se uvjeti propisani posebnim propisom koji uređuje odlaganje otpada,
- otpad nepodudarnih kemijskih svojstava odnosno vrste otpada koje međusobnim kontaktom ili kontaktom s tvarima prisutnim na lokaciji mogu uzrokovati neželjenu interakciju i time mogu dovesti u opasnost ljudsko zdravlje odnosno uzrokovati štetni utjecaj na okoliš moraju se skladištiti odvojeno jedan od drugog u zasebnim primarnim spremnicima, a tekući opasni otpad i na razdvojenim slijevnim površinama i zasebnim sekundarnim spremnicima,
- tehnološki proces skladištenja otpada koji ima svojstvo H1, H2, H3-A, H3-B i/ili H12 mora se obavljati u zatvorenom skladištu i odvojeno od drugog otpada,
- skladište otpada u kojem se obavlja tehnološki proces skladištenja plinovitog otpada mora biti opremljeno primarnim spremnicima koji se mogu hermetički zatvoriti i koji udovoljavaju posebnim propisima kojima se uređuje oprema pod tlakom.
- iznimno ako tehnološki proces skladištenja otpada uključuje samo skladištenje krutog otpada, skladište u kojem se obavlja takav tehnološki proces ne mora biti opremljeno primarnim spremnicima već se takav otpad može skladištiti u rasutom stanju, ako se Elaboratom iznesu i obrazlože razlozi koji opravdavaju obavljanje takvog tehnološkog procesa skladištenja bez upotrebe spremnika, odnosno ako je to propisano posebnim propisom kojim se uređuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada.
- tehnološki proces skladištenja mora se obavljati na način da količina otpada koja se u jednom trenutku nalazi u skladištu nije veća od količine otpada određene za proces skladištenja otpada sukladno Elaboratu.
- Na glavnom ulazu u Reciklažno dvorište mora biti istaknuta oznaka koja mora sadržavati sljedeće podatke:
 - Naziv „Reciklažno dvorište“
 - Tvrtku koja upravlja reciklažnim dvorištem
 - Oznaku reciklažnog dvorišta
 - Radno vrijeme

Prema Planu gospodarenja otpadom RH za razdoblje 2017. – 2022. godine, primjerice u okviru reciklažnih dvorišta može se osigurati tzv. „Kutak ponovne uporabe“ gdje građani mogu donijeti stvari koje njima više ne trebaju, a drugi građani (slabijeg imovinskog statusa) mogu te stvari uzeti za daljnju upotrebu.

MOBILNO RECIKLAŽNO DVORIŠTE – MOBILNA JEDINICA

Mobilno reciklažno dvorište – mobilna jedinica je pokretna tehnička jedinica koja nije građevina ili dio građevine, a služi odvojenom prikupljanju i skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada. U mobilnom reciklažnom dvorištu otpad koji su građani odvojili u kućanstvu se privremeno skladišti. U njemu se ne obavlja obrada sakupljenog otpada pa aktivnosti postupanja s otpadom ne završavaju u mobilnom reciklažnom dvorištu, već podrazumijevaju češća pražnjenja i odvoz razvrstanih vrsta otpada kojeg u konačnici ovlaštene tvrtke oporabljaju. U mobilno reciklažno dvorište može se odlagati papir i karton, ambalaža od plastike, ambalaža od metala i stakla, ostala plastika, tekstil, baterije i akumulatori, lijekovi, boje, tinta, drvo koje sadrži opasne tvari, otpadna ulja (jestiva i motorna), metalna ambalaža pod tlakom, ambalaža od opasnih tvari, električni i elektronički otpad, fluorescentne i štedne žarulje, pesticidi, kiseline i lužine, fotografske kemikalije i deterdženti. Prema Uredbi o gospodarenju komunalnim otpadom (50/17), jedinica lokalne samouprave koja nije na svom području osigurala funkcioniranje reciklažnog dvorišta, dužna je osigurati odvojeno sakupljanje komunalnog otpada putem mobilnog reciklažnog dvorišta najmanje jednom svaka tri mjeseca u svakom naselju.

Mobilno reciklažno dvorište – mobilna jedinica mora udovoljiti sljedećim uvjetima:

- mora biti onemogućen dotok oborinskih voda na otpad,
- mora biti postavljeno na način da je omogućen pristup vozilu, odnosno drugom prometnom sredstvu,
- skladištenje otpada mora se obavljati na način kojim se onemogućava, odnosno sprječava rasipanje i razlijevanje otpada,
- utjecaj rada reciklažnog dvorišta na okolna zemljišta i zgrade mora biti sveden na najmanju moguću mjeru, a osobito u pogledu neugode koju može uzrokovati buka, prašina i/ili neugodni mirisi,
- primarni spremnici koji se koriste moraju biti podesni za transport pri čemu ne smije doći do rasipanja i/ili proljevanja otpada,
- odredbama članka 18. i 19. Pravilnika o gospodarenju otpadom (NN 117/17)
- mora biti opremljeno vagon
- mora biti označeno vidljivom oznakom koja mora sadržavati:
 - Naziv „Mobilno reciklažno dvorište“
 - Tvrtku koja upravlja mobilnim reciklažnim dvorištem
 - Oznaku mobilnog reciklažnog dvorišta
 - Radno vrijeme

4.1.2 MINI PRETOVARNA STANICA

Pretovarne stanice su građevine za pripremu i pretovar otpada namijenjenog transportu prema ŽCGO na obradu i odlaganje (te eventualno za privremeno skladištenje) zajedno s vozilima velikog kapaciteta za prijevoz otpada na veću udaljenost. Osim kao mjesto gdje se otpad pretovaruje na veća tzv. transfer-vozila, pretovarne stanice mogu služiti i u druge svrhe, kao što je selekcija otpada po

vrstama za reciklažu i ponovnu upotrebu ili – zbog sezonskih odstupanja u količinama otpada - kao privremena skladišta za povremeno veće količine sakupljenog otpada.

Na području Općine Sali u planu je izgradnja dvije mini pretovarne stanice u naselju Sali (katastarska čestica 10188/15) i Zverinac (dio 771/1). Tijekom izrade ovog dokumenta nije izrađena nikakva dokumentacija o navedenim pretovarnim stanicama.

4.1.3. ŽUPANIJSKI CENTAR ZA GOSPODARENJE OTPADOM

Općina Sali zajedno sa ostalim jedinicama lokalne samouprave na području Zadarske županije se opredijelila za koncept gospodarenja komunalnim otpadom sukladno konceptu gospodarenja otpadom utvrđenom Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske 2017. – 2022. Sukladno ovom Planu, planirano je da se na području Zadarske županije izgradi Županijski centar za gospodarenje otpadom (ŽCGO) na prostoru naselja Donje Biljane.

Izmjenama i dopunama Prostornog plana uređenja Grada Benkovca konačni prijedlog lokacija ŽCGO je, sukladno odredbama „Prostornog plana Zadarske županije“ planiran na području postojećeg eksploatacijskog polja Busišta 3 (u cijelosti), dijelu eksploatacijskog polja Busišta 2, te dijelu slobodnog prostora izvan postojećih istražnih i eksploatacijskih polja tehničkog građevnog kamena na spomenutoj lokaciji.

Također uz izgradnju ovog centra na kojem bi se otpad obrađivao u cilju njegove daljnje reciklaže te materijalne i energetske oporabe, izgradila bi se i mreža pretovarnih stanica, reciklažnih dvorišta te uspostavio sustav odvojenog prikupljanja iskoristivih dijelova komunalnog otpada.

Samo neiskoristivi dio otpada nakon obrade na MBO postrojenju u sklopu budućeg centra ŽCGO „Donje Biljane“ bi se odlagao na odlagalište koje mora biti uređeno sukladno tehničkim kriterijima kako je to i određeno propisima. Ovo odlagalište također bi bilo dio ŽCGO-a sa sustavima obrade odlagališnog plina i otpadnih voda.

Površina terena na kojemu će biti smješten ŽCGO sa svim svojim objektima, građevinama i površinama, kao i prostorni obuhvat terena prostorno-planski namijenjenog za smještaj budućeg ŽCGO, uključujući i tampon zonu oko Centra i prilazne ceste, ukupne je površine od oko 49 hektara (ha).

U sklopu ŽCGO planirana je izgradnja/uređenje sljedećih objekata i površina:

- površina za dovoz otpada od strane građana (oko 1,5 ha),
- ulazno - izlazna zona s pratećim objektima (oko 1,5 ha),
- površina za sortirnicu (oko 1,5 ha),
- površina za smještaj postrojenja za mehaničko-biološku obradu otpada (oko 2,0 ha),
- površina za obradu građevinskog otpada (oko 9,1 ha),
- površina za smještaj odlagališta neopasnog (komunalnog) otpada (oko 17,8 ha),
- površina za obradu procjednih voda i odlagališnog plina (oko 1,0 ha),
- površina za smještaj garaža i radionica (oko 1,4 ha),
- površina za kompostiranje zelenog otpada (oko 2,0 ha),
- površina rezervirana za drugu fazu (proširenje) izgradnje odlagališta neopasnog otpada (oko 8,5 ha),
- pristupne ceste i koridori (oko 1,4 ha).

Osim područja za odlaganje i obradu otpada, za uspostavu operativnog odlagališta potrebno je izgraditi i sljedeće objekte i uređaje, odnosno površine:

- ograda, ulazni prostor („porta“) i pojas oko odlagališta otpada,
- pristupne ceste, interne prometnice za kamione, interne prometnice za kompaktore i vučna vozila s gusjenicama, površina za parkiranje vozila i sl.,
- uređaj za pranje vozila i kotača, crpka za gorivo i rezervoar,
- područje za kontrolu i razvrstavanje otpada s površinom za skladištenje ili karantenu otpada,
- uređaj za obradu procjednih voda,
- uređaji za spaljivanje odlagališnog plina na baklju ili njegovo energetske iskorištenje,
- površina za skladištenje zemlje.

4.2 Status sanacije neusklađenih odlagališta i lokacija onečišćenih otpadom

Nelegalno zbrinjavanje otpada ili nastajanje „divljih odlagališta“ znači odlaganje otpada na javne ili privatne površine bez potrebnih zakonom propisanih uvjeta i dozvola. Nedoovoljeno je odlagati otpad na ulicama, travnjacima, parkovima, stazama, vodnim putovima i drugim mjestima koja za to nisu predviđena. Najčešći uzroci nastajanja „divljih odlagališta“ su:

- Nedostatna obaviještenost lokalnog stanovništva i javnosti o posljedicama ilegalnog odlaganja otpada
- Ušteda vremena i truda koje zahtjeva legalno zbrinjavanje
- Nedostupnost, odnosno, velika udaljenost legalnih odlagališta, odnosno, reciklažnih dvorišta
- Nedostupnost informacija o sustavu i mogućnostima prikupljanja i zbrinjavanja pojedinih vrsta otpada
- Nepravovremena priprema (iznošenje) otpada za sakupljanje radi neinformiranosti, spriječenosti ili selidbe

Divlja odlagališta osim što ukazuju na još nedovoljno razvijenu ekološku svijest ljudi i nedostatak infrastrukturnih objekata za gospodarenje otpadom, predstavlja i iznimno veliku opasnost za okoliš i to prvenstveno zbog potencijalnog izvora onečišćenja tla i voda. Stoga su divlja odlagališta rane u krajobrazu i mogući izvori zaraza te „krivci“ za mnogobrojne požare u ljetnim mjesecima. Rizik za ljudsko zdravlje predstavlja i opasnost od ozljeda oštrim predmetima, pojava glodavaca, kukaca te potencijalno širenje bolesti. Najvažnija komponenta nastajanja ilegalnog odlagališta otpada je kontinuirano obezvrjeđivanje okoliša koje za posljedicu ima neminovno ekonomsku deprecijaciju zemljišta i smanjen gospodarski razvoj. Ekonomske posljedice stvaranja „divljih odlagališta“ uključuju smanjenu vrijednost nekretnina te porast troškova radi sanacije odlagališta.

Na području Općine Sali postoji divlje odlagalište otpada Dočić u parku prirode Telašćica.

Na mrežnim stranicama Općine Sali nije objavljen obrazac za prijavu nepropisno odloženog otpada, kojeg mogu ispuniti građani u slučaju da uoče nepropisno odložen otpad.

5 PODACI O LOKACIJAMA ODBAČENOG OTPADA I NJHOVOM UKLANJANJU

Gradovi, odnosno općine dužni su, prema ZOGO osigurati uklanjanje i zbrinjavanje otpada kojeg je nepoznata osoba odložila izvan odlagališta otpada na njihovom području.

Općina Sali nije uspostavila sustav evidentiranja lokacija odbačenog otpada.

Općina Sali nije uspostavila sustav za zaprimanje obavijesti o nepropisno odbačenom otpadu.

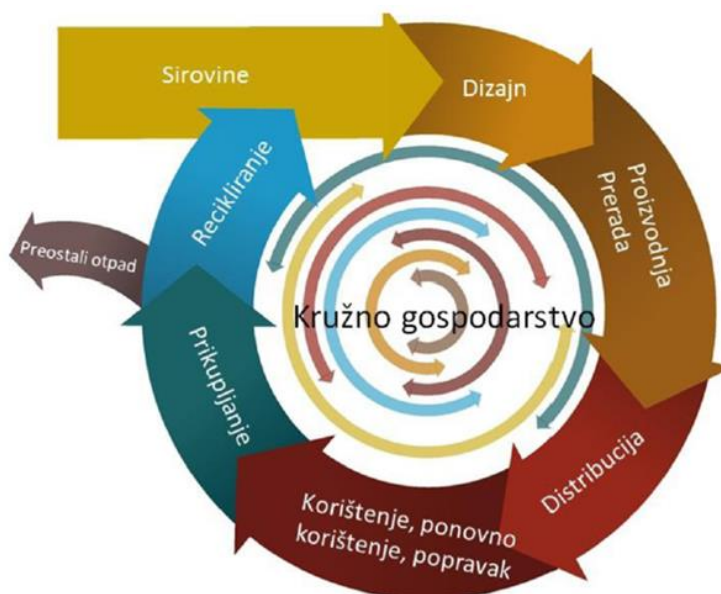
Općina Sali dužna je podatke o odbačenom otpadu mjesečno unositi u mrežnu aplikaciju sustava evidentiranja lokacija odbačenog otpada nakon što se ista izradi.

Na području Općine Sali postoji divlje odlagalište otpada Dočić u parku prirode Telašćica. Na odlagalištu se nalazi komunalni otpad iz 2010. i 2011. godine, građevinski otpad te glomazni otpad.

6 PLAN SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA UKLJUČUJUĆI IZOBRAZNO - INFORMATIVNE AKTIVNOSTI I AKCIJE PRIKUPLJANJA OTPADA

6.1 pLAN SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA

Ograničenost prirodnih resursa i negativni utjecaji na okoliš uzrokovani njihovom potrošnjom zahtijevaju unaprjeđenje postojećih i iznalaženje novih modela za njihovo održivo korištenje. Stoga je jedan od osnovnih ciljeva EU, kroz čitav niz financijskih instrumenata i strategija, potaknuti unaprjeđenje gospodarskog sustava u smislu učinkovitijeg korištenja resursa i energije. Desetogodišnja razvojna strategija Europa 2020. (Europska strategija za pametan, održiv i uključiv rast (COM(2010)2020)) kao jedan od osnovna tri prioriteta razvoja EU predlaže održivi rast, tj. promicanje ekonomije koja učinkovitije iskorištava resurse, koja je zelenija i konkurentnija. Središnji aspekt ove strategije je prelazak s postojećeg, linearnog, na kružno gospodarstvo (Slika 7.), ekonomski model koji osigurava održivo gospodarenje resursima i produžavanje životnog vijeka materijala i proizvoda. Cilj ovog modela je svesti nastajanje otpada na najmanju moguću mjeru, i to ne samo otpada koji nastaje u proizvodnim procesima, već sustavno, tijekom čitavog životnog ciklusa proizvoda i njegovih komponenti. Za prelazak na kružno gospodarstvo potrebne su promjene u cijelom lancu vrijednosti, od učinkovitog upravljanja resursima, dizajna proizvoda, novih poslovnih i tržišnih modela, novih načina pretvaranja otpada u resurse do novih modela ponašanja potrošača. To podrazumijeva potpunu promjenu postojećeg gospodarskog sustava i inovacije, ne samo u tehnologiji, već i u organizaciji, društvu, metodama financiranja i politikama. Na vrhu te hijerarhije nalazi se sprječavanje nastanka otpada i predstavlja najučinkovitiji i najodrživiji način korištenja resursa. Kako je RH svoje zakonodavstvo uskladila s pravnom stečevinom EU, tako je i prihvatila navedeni red prvenstva gospodarenja otpadom kroz odredbe ZOGO.

Slika 7. Model kružnog gospodarstva

U sklopu projekta „Plan razvoja sustava za sprječavanje nastanka otpada te informiranja i razmjene dobre prakse“ Hrvatska agencija za okoliš i prirodu pokrenula je *Portal za sprječavanje nastanka otpada* i time pravovremeno ispunila jednu od pripadajućih joj obveza slijedom Akcijskog plana implementacije Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske. Portal je kreiran kao središnja on-line lokacija na kojoj se nalaze ključne informacije o mogućnostima, načinima, mjerama i aktivnostima iz područja sprječavanja nastanka otpada kako bi ih se učinilo dostupnima upravnim tijelima, stručnoj, znanstvenoj te široj javnosti. Uspostavom Portala HAOP aktivno pridonosi informiranju i educiranju javnosti što će za posljedicu imati uštedu resursa i stvaranje novih radnih mjesta te zaštitu okoliša, po principima kružnog gospodarstva.

6.1.1. CILJEVI I PRIORITETI

Zakonodavno - regulatornim okvirom vezanim za gospodarenje otpadom u RH nastoji se uspostaviti kvalitetniji sustav gospodarenja otpadom temeljen na sprječavanju nastanka otpada i uspostavi učinkovitog sustava odvojenog sakupljanja otpada koji se odgovarajuće oporabljuje. Sprječavanje nastanka otpada pridonosi ostvarenju sljedećih općih ciljeva gospodarenja otpadom:

- odvajanje gospodarskog rasta od porasta količina nastalog otpada
- očuvanje prirodnih resursa
- smanjenje ukupne mase otpada koja se odlaze na odlagališta
- smanjenje emisija onečišćujućih tvari u okoliš
- smanjenje opasnosti za zdravlje ljudi i okoliš.

Postizanje ovih ciljeva bit će omogućeno ostvarenjem specifičnih ciljeva Plana sprječavanja nastanka otpada za razdoblje 2017. – 2022. godine. Prema Planu gospodarenja otpadom RH za razdoblje 2017. – 2022. godine, pregled ciljanih vrijednosti u 2022. godini prikazan je u tablici 14.

Tablica 14. Pregled ciljanih vrijednosti u 2022. godini

Komunalni otpad u 2022. godini					
< 1.571.222 t					
Miješani komunalni otpad 40 %	Izdvojene nečistoće prilikom sortiranja (miješani komunalni otpad) (35 %) < 259.566 t		Odvojeno prikupljeni komunalni otpad (prvenstveno papir, karton, staklo, plastika, metal, biootpad i dr.) 60 %		
< 628.489 t			> 942.733 t		
< 888.055 t			Suhi reciklati – papir, karton, staklo, plastika, metal i dr.		Biootpad
Ulaz u centre za gospodarenje otpadom			Ulaz u sustav odvojenog sakupljanja		Recikliranje – ulaz u biološku obradu (kompostane ili postrojenja za anaerobnu digestiju)
			741.617 t		201.116 t
Reciklati predani na reciklažu (5 %)	Odlaganje (< 25 %)	Energetska uporaba (30 %)	Reciklati predani na reciklažu	Izdvojene nečistoće prilikom sortiranja (miješani komunalni otpad) (35 %)	Kompost/digestat
44.403 t	222.014 t	266.416 t	482.051 t	259.566 t	70.419 t

* Izvor: Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. – 2022. godine

Ciljevi za gospodarenje otpadom koje je potrebno postići, na razini RH, do 2022. godine, prema Planu gospodarenja otpadom RH za razdoblje 2017. – 2022. godine, su prikazani u tablici 15.

Tablica 15. Ciljevi za gospodarenje otpadom koje je potrebno postići, na razini RH, do 2022. godine, prema Planu gospodarenja otpadom RH za razdoblje 2017. – 2022. godine

Redni broj	Cilj
1.	Unaprijediti sustav gospodarenja komunalnim otpadom Smanjiti ukupnu količinu proizvedenog komunalnog otpada za 5% Odvojeno prikupiti 60% mase proizvedenog komunalnog otpada (prvenstveno papir, staklo, plastika, metal, biootpad i dr.)

Odvojeno prikupiti 40% mase proizvedenog
biootpada koji je sastavni dio komunalnog otpada

Odložiti na odlagalište manje od 25% mase
proizvedenog komunalnog otpada

Odvojeno prikupiti 75% mase proizvednog
građevnog otpada

Uspostaviti sustav gospodarenja otpadnim muljem
iz uređaja za pročišćavanje otpadnih
voda

2. Unaprijediti sustav gospodarenja
posebnim kategorijama otpada
- Unaprijediti sustav gospodarenja otpadnom
ambalažom

Uspostaviti sustav gospodarenja morskim otpadom

Uspostaviti sustav gospodarenja otpadnim
brodovima, podrtinama i potonulim stvarima
na morskom dnu

Unaprijediti sustav gospodarenja ostalim posebnim
kategorijama otpada

3. Unaprijediti sustav gospodarenja opasnim otpadom
4. Sanirati lokacije onečišćene otpadom
5. Kontinuirano provoditi izobrazno-informativne aktivnosti
6. Unaprijediti informacijski sustav gospodarenja otpadom
7. Unaprijediti nadzor nad gospodarenjem otpadom
8. Unaprijediti upravne postupke u gospodarenju otpadom

6.1.2. MJERE POTREBNE ZA OSTVARIVANJE CILJEVA SMANJIVANJA ILI SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA

Mjere za ostvarivanje ciljeva smanjivanja ili sprječavanja nastanka otpada još uvijek nisu prisutne u postojećem sustavu gospodarenja otpadom Općine Sali. Najznačajniju prepreku smanjenju nastajanja otpada predstavlja relativno niska svijest stanovništva o otpadu kao problemu.

Općenito gledajući, ovisno o svojim mogućnostima jedinice lokalne samouprave bi trebale, sukladno Planu gospodarenja otpadom RH za razdoblje 2017. – 2022. godine, staviti naglasak na provođenju sljedećih mjera sprječavanja nastanka otpada:

Mjere koje mogu utjecati na okvirne uvjete koji se odnose na stvaranje otpada

1. Poticanje ponovnog korištenja materijala od rušenja

Potrebno je uspostaviti poticajne naknade za ponovno korištenje materijala od rušenja. Pritom, nužno je definirati uvjete koje materijal od rušenja mora zadovoljiti. Dodatno je moguća uspostava središnjeg registra zgradarstva radi dobivanja podataka o postojećem stanju zgrada i korištenih materijala, za što će se kao izvor podataka velikim dijelom koristiti energetske preglede i certifikati. Na ovaj način će se mogućnosti iskorištavanja materijala od rušenja/demontaža osmisliti kvalitetnije i na vrijeme.

2. Organizacija informativno – edukativnih kampanja na temu sprječavanja nastanka otpada od hrane

Potrebno je osmisliti informacijsku kampanju sa zvučnom ključnom porukom koja bi se promovirala putem radio, TV i ostalih elektroničkih medija. Kampanja može obuhvatiti izradu postera, brošura, letaka i video-informativnog edukativnog sadržaja namijenjenog stručnoj i široj javnosti. Ovakvi materijali sadržavaju podatke o primjerice pametnoj kupnji, načinu planiranja obroka, načinu iskorištenja ostatka od hrane i sl. Potrebno je kreirati promotivne materijale na temu sprječavanja nastanka otpada od hrane usmjerene i na odgojnoobrazovne ustanove (vrtići, osnovne i srednje škole), te u njima organizirati edukativno-informacijske kampanje.

3. Rad na unapređenju sustava prikupljanja i obrade podataka o otpadu od hrane

Mjere koje mogu utjecati na dizajn i fazu proizvodnje i distribucije

4. Promicanje održive gradnje

- metode smanjenja nastanka
- praktične alate i tehnike za postizanje sprječavanja nastanka građevnog otpada, kao što su npr.: ponovno korištenje i obnova, projektiranje za trajnost, prilagodljivost i mogućnost rastavljanja, razmjena materijala, korištenje manje toksičnih materijala, izdvajanje toksičnih materijala.

5. Uspostava sustava doniranja hrane

Treba pokrenuti inicijative doniranja hrane, inicijative za prikupljanje i podjelu namirnica stanovnicima slabije kupovne moći, kroz prikupljanje poljoprivrednih, agroindustrijskih i trgovačko prehrambenih proizvoda od strane donatora, koji se dalje distribuiraju socijalno ugroženim

kategorijama stanovništva, posredstvom humanitarnih i socijalnih institucija koje na sličan način pomažu potrebitima.

Mjere koje mogu utjecati na fazu potrošnje i korištenja

6. Organizacija komunikacijske kampanje za građane

Najučinkovitija mjera provođenja koncepta sprječavanja nastanka otpada je osvješćivanje javnosti o dugoročnoj neodrživosti neodgovornih obrazaca ponašanja, odnosno provedba komunikacijske kampanje.

7. Poticanje sprječavanja nastanka otpadnih plastičnih vrećica

Organizacija kampanja podizanja svijesti i pružanje informacija usmjereno na širu javnost ili određenu kategoriju potrošača.

8. Promicanje kućnog kompostiranja

Cilj ove mjere je postići da kućanstva odvajaju biootpad od ostalog kućnog (komunalnog) otpada odlaganjem u posebne spremnike za odlaganje biootpada, te da kroz kompostiranje u vlastitim komposterima, dobiju potpuno besplatno organsko gnojivo čime će ostvariti uštedu na kupovini umjetnog gnojiva ili zemlje za cvijeće. Potrebno je organizirati edukativne radionice čiji se program može temeljiti na edukaciji o načinu organiziranja i provođenja kvalitetnih kampanja na temu sprječavanja nastanka biootpada uključujući i edukaciju na temu važnosti kompostiranja i primjene kompostera. Dodatno, moguće je potaknuti kućno kompostiranje kroz sufinanciranje nabavke kućnih kompostera.

9. Poticanje „zelene“ i održive javne nabave

Potrebno je dodatno izgraditi kapacitete unutar tijela javne vlasti za provedbu zelene javne nabave za nabavu energetski učinkovitih i ekološko prihvatljivih proizvoda, radova i usluga, te ojačati kapacitete kod pružatelja edukacijskih programa kako bi se omogućila integracija kriterija zelene javne nabave u redovite programe osposobljavanja.

10. Poticanje razmjene i ponovne uporabe isluženih proizvoda

U okviru reciklažnih dvorišta može se osigurati tzv. »Kutak ponovne uporabe« gdje građani mogu donijeti stvari koje njima više ne trebaju, a drugi građani (slabijeg imovinskog statusa) mogu te stvari uzeti za daljnju upotrebu. Mogle bi se organizirati posebne akcije skupljanja isluženih proizvoda, gdje bi se građane pozvalo da takve proizvode donesu na određeno mjesto. Odvojeni predmeti se onda mogu distribuirati pojedincima slabije kupovne moći, a neupotrebljivi materijali se mogu preraditi za druge potrebe. Svemu navedenom uslijedile bi aktivnosti uspostave zajedničkih prostora (centri ponovne uporabe i popravaka) koji služe za prikupljanje, razvrstavanje i/ili popravak rabljenih proizvoda, te povezivanje s dobrotvornim ustanovama koje bi te proizvode mogle ponovno upotrijebiti. Uspostavit će se aktivna suradnja s obrtnicima (servisi za popravke), socijalnim

ustanovama koje bi mogle neke od tih proizvoda pokloniti svojim štićenicima i dr., te će se pokušati uključiti dugotrajno nezaposleni i beskućnici u aktivnosti ponovne uporabe, uz mogućnost trajnog zaposlenja.

Područja na kojima se najkonkretnije mogu primijeniti mjere za izbjegavanje otpada su smanjivanje dobara za uporabu i potrošnju, orijentacija na izbjegavanje upotrebe štetnih tvari i vođenje kućanstva u smislu izbjegavanja nastanka suvišnog otpada.

Konkretna mjera koje se u svakom kućanstvu mogu primijeniti su sljedeće:

- Izbjegavati suvišnu papirnu i kartonsku ambalažu. Npr. tekući napitci se mogu uzimati u povratnim bocama (npr. staklene boce).
- Ponovna uporaba ambalaže (boca, vrećica).
- Kupovati hranu, higijenska sredstva i sredstva za čišćenje u velikim pakiranjima.
- Izbjegavati kupnju proizvoda za jednokratnu upotrebu, tj. onih proizvoda koji se nedugo nakon upotrebe bacaju (papirnat čaše, tanjuri, pribor, salvete...).
- Izbjegavati korištenje folija na način da se npr. za namirnice koriste posude koje se mogu zatvoriti.
- Izbjegavati kupnju lako pokvarljivih namirnica.
- Izbjegavati suvišno kupovanje konzervirane hrane koja donosi velike količine otpada. Umjesto toga kupovati svježe namirnice.
- Ukoliko mogućnosti dopuštaju, organsku hranu kompostirati u malim kompostnim jedinicama koje se mogu smjestiti u okućnici ili na balkonu.
- Stare stvari (npr. roba, uređaji) ne bacati već prodati ili pokloniti. Isto tako pri kupnji istih voditi računa o trajnosti i njihovoj reciklabilnosti.
- Kupovati kvalitetne proizvode koji se mogu reparirati tj., popraviti i koji troše manje energije (struja, voda)

Komunalni otpad iz javnih i službenih djelatnosti podrazumijeva otpad iz administracije u općinskim službama, bankama, poslovnim uredima, školama, socijalnim i ostalim državnim i županijskim službama, ugostiteljskim objektima itd. Kod svih mjera za izbjegavanje otpada principijelno se radi o uvođenju štedljivosti u potrošnji materijalnih dobara. Konkretna mjera koje se planiraju primijeniti su :

- U općinskim i ostalim državnim službama koristiti uredske materijale u količini primjerenoj za obavljanje poslova (uredsko pokućstvo, pisači pribori, papiri, ljepila, razni plastični proizvodi itd.), te iste nakon uporabe odvojeno prikupljati i vraćati ovlaštenim obrađivačima.
- U školama i ustanovama omogućiti reciklažu, posebice papira koji se pojavljuje u najvećim količinama te koristiti namještaje i opremu s dužim vijekom trajanja.
- U ugostiteljskim objektima izbjegavati ponudu namirnica u malim pakiranjima, ne koristiti piće u nepovratnim bocama i ne koristiti jednokratni pribor za jelo. Također izbjegavati korištenje papirnatih maramica i ubrusa.

6.2 Izobrazno-informativne aktivnosti i akcije prikupljanja otpada

Da bi se uspješno provele mjere za smanjivanje i/ili sprječavanje nastanka otpada kao i ostale mjere potrebne za uspješnu provedbu sustava gospodarenja otpadom potrebno je kontinuirano educirati stanovništvo.

Neke od metoda koje je moguće primijeniti su:

- radionice,
- predavanja,
- prezentacije,
- plakati, brošure, letci,
- oglasne ploče,
- lokalni mediji - lokalne novine,
- radio emisije,
- školske udruge,
- priredbe s edukacijskim sadržajem i sl.

Potrebno je provoditi edukaciju i informiranje stanovništva o:

- važnosti odvojenog prikupljanja i selekcije otpada
- važnosti sprečavanja odlaganja otpada na nezaštićeno tlo
- opasnostima ugrožavanja zdravlja pri neadekvatnom postupanju s otpadom
- ekonomskim i okolišnim prednostima recikliranja otpada
- mjerama, akcijama i poticajima koje će se na lokalnoj razini poduzeti da bi se spriječilo nelegalno odlaganje otpada
- važnosti korištenja reciklažnog dvorišta, odnosno zelenih otoka
- načinu odlaganja otpada u reciklažnim dvorištima i zelenim otocima
- pravilnom korištenju energije i mjerama moguće uštede u domaćinstvima
- opasnostima odlaganja otpada opasnih svojstava u okolišu (stare baterije, ambalaža pesticida, ispiranje opreme od pesticida na nezaštićenim površinama, otpadne kemikalije i sl.)
- važnosti razvoja sustava kompostiranja

7 OPĆE MJERE ZA GOSPODARENJE OTPADOM, OPASNIM OTPADOM I POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA

Integralni koncept gospodarenja otpadom sadrži osnovna načela izbjegavanja nastanka otpada, vrednovanja otpada čiji se nastanak nije mogao izbjeći (materijalna, biološka i energetska reciklaža) te odlaganja otpada koji se ne može drugačije iskoristiti.

Postupanje s otpadom na području Općine Sali razvijati u skladu sa ciljem ostvarivanja integralnog koncepta gospodarenja otpadom, čije su osnove:

- sprječavanje nenadziranog postupanja s otpadom
- iskorištavanje vrijednih svojstava pojedinih vrsta otpada u materijalne svrhe
- kontrolirano odlaganje ostatnog otpada
- saniranje otpadom onečišćenog tla.

Jedinica lokalne samouprave izvršava obvezu odvojenog prikupljanja problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na način da osigura:

- postavljanje odgovarajućeg broja i vrsta spremnika za odvojeno sakupljanje problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila, koji nisu obuhvaćeni sustavom gospodarenja posebnom kategorijom otpada, na javnoj površini
- postavljanje mobilnog reciklažnog dvorišta
- prikupljanje glomaznog otpada od korisnika usluge na obračunskom mjestu korisnika usluge bez naknade, jednom u kalendarskoj godini
- prikupljanje glomaznog otpada na zahtjev korisnika usluge
- sustav prikupljanja biorazgradivog komunalnog otpada (biootpada i otpadnog papira i kartona) na kućnom pragu
- obavješćivanje kućanstava o lokaciji i izmjeni lokacije reciklažnog dvorišta, spremnika za odvojeno sakupljanje problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila

Sprječavanje odbacivanja otpada na način suprotan ZOGO te uklanjanje tako odbačenog otpada obavlja služba nadležna za komunalni red jedinice lokalne samouprave (u daljnjem tekstu: komunalni redar) na sljedeći način (čl.36.):

- mjerama za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada koje uključuju:
 - o uspostavu sustava za zaprimanje obavijesti o nepropisno odbačenom otpadu
 - o uspostava sustava evidentiranja lokacija odbačenog otpada
 - o provedbu redovitog godišnjeg nadzora područja jedinice lokalne samouprave radi utvrđivanja postojanja odbačenog otpada, a posebno lokacija na kojima je u prethodne dvije godine evidentirano postojanje odbačenog otpada
 - o druge mjere sukladno odluci predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave
- mjerama za uklanjanje otpada odbačenog u okoliš:

- radi provedbe ovih mjera komunalni redar rješenjem naređuje vlasniku, odnosno posjedniku nekretnine, ako vlasnik nije poznat, na kojem je nepropisno odložen otpad uklanjanje tog otpada, odnosno osobi koja sukladno posebnom propisu upravlja određenim područjem (dobrom), ako je otpad odložen na tom području (dobru).

Općina Sali dužna je podatke o odbačenom otpadu mjesečno unositi u mrežnu aplikaciju sustava evidentiranja lokacija odbačenog otpada nakon što se ista izradi.

Izvršno tijelo Općine Sali dužno je izvješće o lokacijama i količinama odbačenog otpada, troškovima uklanjanja odbačenog otpada i provedbi mjera podnijeti predstavničkom tijelu te jedinice do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.

Predstavničko tijelo Općine Sali dužno je, temeljem gore navedenog izvješća donijeti odluku o provedbi posebnih mjera sprječavanja odbacivanja otpada u odnosu na lokacije na kojima je u više navrata utvrđeno nepropisno odbacivanje otpada.

Način provedbe gore navedenih mjera uređuju se odlukom predstavničkog tijela Općine Sali o mjerama za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada i mjerama za uklanjanje odbačenog otpada, koja se dostavlja Ministarstvu, te objavljuje u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Općine Sali.

Sukladno članku 39., stavku 1. ZOGO, Općina Sali dužna je o svom trošku, na odgovarajući način osigurati potpuniju godišnju provedbu edukacijsko - informativnih aktivnosti u vezi gospodarenja otpadom na svojem području, a osobito javne tribine, informativne publikacije o gospodarenju otpadom i objavu specijaliziranih priloga u medijima kao što su televizija i radio.

7.1 Opasni otpad

Opasni otpad je otpad koji posjeduje jedno ili više opasnih svojstava iz Priloga Uredbe (EU) br. 1357/2014.

U opasne vrste (komponente) komunalnog otpada svrstavaju se:

- akumulatori
- baterije
- lijekovi (citotoksici, citostatici)
- ostaci boja, lakova i otapala
- tiskarske boje, fotografske kemikalije
- stara ulja i masti
- sredstva za zaštitu bilja
- fluorescentne cijevi, živine i ostale sijalice koje sadrže otrovne supstance
- kemikalije
- EE otad koji sadrži opasne tvari
- ambalaža koja sadrži opasne tvari

- prazni spremnici pod tlakom (bočice pod pritiskom)

Navedeni opasni otpad koji se stvara u domaćinstvima zahtjeva poseban tretman budući da se ubraja u opasni otpad. Obzirom da u RH još uvijek nije razrađen koncept gospodarenja opasnim otpadom, ova vrsta otpada se skuplja u reciklažnim dvorištima i predaje ovlaštenim sakupljačima na daljnji postupak (obrada ili izvoz).

Kao dodatna mjera prikupljanja opasnog otpada predlaže se prikupljanje opasnog otpada iz domaćinstva u određene dane u godini posebno opremljenim vozilom od strane ovlaštenog sakupljača.

Nakon toga se sakupljeni opasni otpad može odvesti na privremeno skladištenje u reciklažno dvorište te dalje predati u CGO ili ovlaštenim sakupljačima na daljnji postupak (obrada ili izvoz).

Ujedno, prema Uredbi o gospodarenju komunalnim otpadom (50/17), jedinica lokalne samouprave koja nije na svom području osigurala funkcioniranje reciklažnog dvorišta, dužna je osigurati odvojeno sakupljanje komunalnog otpada putem mobilnog reciklažnog dvorišta najmanje jednom svaka tri mjeseca u svakom naselju. Stoga se opasni otpad može odvojeno sakupljati u sklopu mobilnog reciklažnog dvorišta. U mobilnom reciklažnom dvorištu otpad koji su građani odvojili u kućanstvu se privremeno skladišti. U njemu se ne obavlja obrada sakupljenog otpada pa aktivnosti postupanja s otpadom ne završavaju u mobilnom reciklažnom dvorištu, već podrazumijevaju češća pražnjenja i odvoz razvrstanih vrsta otpada kojeg u konačnici ovlaštene tvrtke oporabljaju. U mobilno reciklažno dvorište može se odlagati papir i karton, ambalaža od plastike, ambalaža od metala i stakla, ostala plastika, tekstil, baterije i akumulatori, lijekovi, boje, tinta, drvo koje sadrži opasne tvari, otpadna ulja (jestiva i motorna), metalna ambalaža pod tlakom, ambalaža od opasnih tvari, električni i elektronički otpad, fluorescentne i štedne žarulje, pesticidi, kiseline i lužine, fotografske kemikalije i deterdženti.

Na području Općine postavljeni su spremnici za prikupljanje motornog ulja i to u naseljima Sali, Zaglav, Žman i Brbinj. Ujedno se provode akcije prikupljanja električnog i elektronskog otpada u suradnji sa tvrtkom FLORA VTC d.o.o.

7.2 Posebne kategorije otpada

Kategorije posebnog otpada koje se mogu pojaviti u Općini Sali su sljedeće:

- Biootpad
- Otpad koji sadrži azbest
- Građevni otpad
- Nusproizvodi životinjskog podrijetla
- Ambalaža i ambalažni otpad
- Otpadne gume
- Otpadna vozila
- Otpadna ulja
- Otpadne baterije i akumulatori
- Električni i elektronički otpad

BIOOTPAD

Biootpad je biološki razgradiv otpad iz vrtova i parkova (granje, lišće, trava...), hrana i kuhinjski otpad iz kućanstva, restorana, ugostiteljskih objekata i slični otpad prehrambenih proizvoda (ostaci povrća, voća, talog od kave, čaja,...), pamučna tkanina (bez sintetike), glomazni drveni namještaj, itd. Biorazgradivi otpad se dijeli na frakcije:

- usitnjeni materijal koji ide u kompostnu hrpu,
- otpad za usitnjavanje (granje, glomazni drveni otpad).

Na području Općine Sali ne vrši se odvojeno sakupljanje biootpada i nisu postavljene kompostne jedinice. Na kućnom pragu nije uspostavljeno odvojeno sakupljanje biootpada, čije je prikupljanje propisano Uredbom o gospodarenju komunalnim otpadom (NN 50/17). Biootpad se odlaže u spremnike za otpad s ostalim vrstama otpada, te kao takav odlaže na odlagalište.

Planira se nabavka 12 kontejnera za biootpad, i to po jedan u svakom naselju kod groblja. Ujedno se planira nabava oko 100 vrtnih kompostera.

Obzirom da većina stanovnika stanuje u vlastitim kućama, cilj je potaknuti što više ljudi da sami kompostiraju biootpad.

Prema članku 24. ZOGO definirana su ograničenja u vezi odlaganja biorazgradivog komunalnog otpada, pri čemu je najveća dopuštena masa biorazgradivog komunalnog otpada koja se godišnje smije odložiti na svim odlagalištima i neusklađenim odlagalištima u Republici Hrvatskoj u odnosu na masu biorazgradivog komunalnog otpada proizvedenog u 1997. godini iznosi:

- 75 %, odnosno 567.131 tona do 31. prosinca 2013.
- 50 %, odnosno 378.088 tona do 31. prosinca 2016.
- 35 %, odnosno 264.661 tona do 31. prosinca 2020.

Obzirom da u Općini Sali za razvoj sustava kompostiranja u vlastitim vrtovima postoje dobri preduvjeti, kompostiranje mogu obavljati i sami stanovnici ako imaju vrtove. Kako bi se sukladno Zakonu o zaštiti okoliša provodio plan smanjenja nastanka komunalnog otpada te kako bi se iz komunalnog otpada izdvojio dio biootpada iz vrtova i poljoprivrednih zemljišta potrebno je započeti s programom edukacije vezane na kompostiranje. U sklopu programa treba educirati stanovništvo kroz radionice i tematska predavanja o važnosti odvajanja i kompostiranja otpada, educirati stanovništvo pisanim materijalima i predavanjima o postupcima kompostiranja otpada u vlastitom vrtu.

One koji smanje količinu biootpada kompostiranjem u vlastitom vrtu treba stimulirati smanjenjem važeće naknade za usluge gospodarenja miješanim komunalnim otpadom.

Proizvedeni kompost bi koristili stanovnici koji su ga proizveli, a eventualni višak bi se mogao, bez naknade i uz prethodnu analizu komposta predati komunalnim poduzećima koja se bave održavanjem javnih zelenih površina.

OTPAD KOJI SADRŽI AZBEST

Azbestni otpad ili otpad koji sadrži azbest je opasni otpad koji je po sastavu sirovi azbest i svaka otpadna tvar ili predmet koji sadrži azbest i azbestna vlakna, azbestna prašina nastala emisijom azbesta u zrak obradom azbesta ili tvari, materijala i proizvoda koji sadrže azbest.

Vrste otpada koje sadrže azbest su definirane Pravilnikom o katalogu otpada pod ključnim brojem 17 06 i obuhvaćaju npr. izolacijske materijale koje sadrže azbest, građevinske materijale koje sadrže azbest, itd.

Zbrinjavanje otpada koji sadrži azbest koji je nastao tijekom izvođenja radova gradnje, rekonstrukcije, održavanja ili uklanjanja građevine ili dijela građevine obavlja se na posebno izgrađenim plohama odlagališta i neusklađenih odlagališta – kazetama za zbrinjavanje azbesta.

Gospodarenje otpadom koji sadrži azbest propisano je Pravilnikom o građevnom otpadu i otpadu koji sadrži azbest (NN 69/16) i Naputkom o postupanju s otpadom koji sadrži azbest (NN 89/08), a njihov je cilj utvrđivanje mjera u svrhu sprečavanja i smanjenja onečišćenja azbestom radi zaštite ljudskog zdravlja i okoliša.

U skladu s odredbom ZOGO, azbest će se odvoziti na ŽCGO koji će imati riješeno njegovo zbrinjavanje Zakonom i Pravilnikom na propisan način.

Stupanjem na snagu Pravilnika o građevnom otpadu i otpadu koji sadrži azbest (NN 69/16) pobliže se uredio sustav gospodarenja građevnim otpadom koji sadrži azbest, te su se smanjile obveze FZOEU u financiranju sustava.

Prema podacima dostavljenim od strane tvrtke Mulić d.o.o. na području Općine Sali ne postoje područja onečišćena azbestom.

GRAĐEVNI OTPAD

Građevni otpad je otpad nastao prilikom gradnje građevina, rekonstrukcije, uklanjanja i održavanja postojećih građevina, te otpad nastao od iskopanog materijala, koji se ne može bez prethodne uporabe koristiti za građenje građevine zbog kojeg građenje je nastao.

Vlasnik građevnog otpada koji je nastao na određenom gradilištu je vlasnik ili korisnik građevine ili dijela građevine, koja se nalazi na tom gradilištu i čijom aktivnošću je nastao građevni otpad ili investitor, kad je na njega vlasnik ili korisnik građevine ili dijela građevine, koja se nalazi na tom gradilištu, ugovorom prenio vlasništvo nad građevnim otpadom ili izvođač radova, kad je na njega vlasnik ili korisnik građevine ili dijela građevine, koja se nalazi na tom gradilištu, odnosno investitor ugovorom prenio vlasništvo nad građevnim otpadom. Izvođač radova smatra se posjednikom građevnog otpada koji je nastao na gradilištu na kojem izvodi radove. Vlasnik građevnog otpada dužan je osigurati da je taj otpad predan ovlaštenoj osobi. Osoba koja odlaže građevni otpad dužna je plaćati naknadu za odlaganje građevnog otpada. Naknada za odlaganje građevnog otpada je mjera kojom se potiče povećanje količina oporabljenog građevnog otpada i smanjenje količina građevnog otpada koji se odlaže na odlagališta i neusklađena odlagališta u Republici Hrvatskoj.

Sukladno čl. 27, stavku (2) Pravilnika o građevnom otpadu i otpadu koji sadrži azbest (NN 69/16) jedinica lokalne samouprave dužna je na svom području u prostornim planovima odrediti dostatan broj lokacija odnosno najmanje jednu odgovarajuću zonu u kojoj se može izgraditi reciklažno dvorište

za građevni otpad te obavljati djelatnosti sakupljanja, oporabe i zbrinjavanja građevnog otpada sukladno ZOGO.

U prostornom planu Općine Sali ne postoji određena lokacija za reciklažno dvorište za građevinski otpad, ali morat će se odrediti sukladno čl. 27, stavku (2) Pravilnika o građevnom otpadu i otpadu koji sadrži azbest (NN 69/16). Trenutno se građevinski otpad odlaže na lokaciji budućeg reciklažnog dvorišta na k.o. Brbinj. U sklopu ŽCGO osigurano je područje za obradu građevnog otpada.

NUSPROIZVODI ŽIVOTINJSKOG PODRIJETLA

Postupanje s nusproizvodima životinjskog podrijetla uređeno je Zakonom o veterinarstvu (NN 82/13, 148/13).

Pravne i fizičke osobe koje obavljaju poslove sakupljanja nusproizvoda Kategorije 1 i Kategorije 2 dužne su osigurati preuzimanje nusproizvoda od mjesta nastanka i/ili sabirališta nusproizvoda.

Posjednik životinje dužan je predati lešinu životinje kao nusproizvod Kategorije 1 ili 2, ovlaštenom koncesionaru ili pravnim i fizičkim osobama koje obavljaju poslove sakupljanja nusproizvoda Kategorije 1 i Kategorije 2, a do predaje dužan je s lešinom postupati na propisani način.

Također, veterinarski inspektor može odobriti zakapanje i spaljivanje nusproizvoda u skladu s odredbama Uredbe (EZ) br. 1069/2009 i Uredbe (EU) br. 142/2011.

Na području Općine Sali nije riješeno postupanje s nusproizvodima životinjskog podrijetla.

AMBALAŽA I OTPADNA AMBALAŽA

Vrste ambalažnog otpada definirane su Pravilnikom o katalogu otpada pod ključnim brojem 15 i obuhvaćaju:

- ambalažu od papira i kartona,
- ambalažu od plastike,
- staklenu ambalažu i
- ambalažu izrađenu od drugih materijala.

Gospodarenje ambalažnim otpadom uređeno je Pravilnikom o ambalaži i otpadnoj ambalaži (NN 88/15, 78/16, 116/17). Pravilnik propisuje mjere i aktivnosti za odvojeno skupljanje otpadne ambalaže prema vrsti ambalaže, uporabu, te zbrinjavanje otpadne ambalaže iz naknada proizvođača i uvoznika za proizvode koji se stavljaju u promet.

PET ambalažu i ambalažno staklo stanovnici vraćaju u trgovine, te za isto dobivaju povratnu naknadu. Ambalažu od papira, kartona, plastike i staklenu ambalažu stanovnici će sami odlagati u za to određene spremnike na zelenim otocima i u reciklažno dvorište.

OTPADNE GUME

Otpadna guma je guma osobnih automobila, autobusa, teretnih automobila, radnih strojeva, radnih vozila i traktora, zrakoplova i drugih letjelica te slični odgovarajući proizvod koje posjednik radi oštećenja, istrošenosti, isteka roka trajanja ili drugih uzroka ne može ili ne želi upotrebljavati te je zbog toga odbacuje ili namjerava odbaciti.

Gospodarenje otpadnim gumama propisano je Pravilnikom o gospodarenju otpadnim gumama (NN 113/16), prema kojem je cilj gospodarenja otpadnim gumama njihova uporaba, pri čemu recikliranje ima prednost u odnosu na korištenje u energetske svrhe.

Posjednik otpadnih guma obavezan je otpadne gume odvajati od miješanog komunalnog otpada i od ostalih vrsta otpada te ih u Republici Hrvatskoj odvojeno predati sakupljaču, osobi koja upravlja reciklažnim dvorištem ili serviseru prilikom zamjene gume. Serviser je dužan na vidnom mjestu postaviti obavijest krajnjem korisniku o mogućnosti predaje odnosno o obvezi preuzimanja otpadnih guma oznakom sadržaja »PREUZIMAMO OTPADNE GUME« te po potrebi i usmeno obavijestiti krajnjeg korisnika o načinu i uvjetima preuzimanja.

Sakupljanje otpadnih guma obavlja sakupljač s kojim Fond, po provedenom postupku pokrenutim javnim pozivom za podnošenje programa za obavljanje usluge sakupljanja otpadnih guma sklopi ugovor o obavljanju usluge sakupljanja otpadnih guma sukladno ZOGO. Sakupljač može sklopiti ugovor s pravnom ili fizičkom osobom – obrtnikom koja ima dozvolu za gospodarenje otpadom za djelatnost sakupljanja otpadnih guma sukladno ZOGO.

Osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem i serviser obvezni su sve preuzete otpadne gume predati sakupljaču. Sakupljač je obavezan sve preuzete otpadne gume predati obrađivaču. Sakupljač, osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem i serviser obvezni su bez troška za posjednika preuzeti od posjednika otpadne gume.

OTPADNA VOZILA

Sustavom oporabe i zbrinjavanja propisanim Pravilnikom o gospodarenju otpadnim vozilima (NN 125/15, 90/16), uz uvažavanje principa »onečišćivač plaća« osigurava se gospodarenje ovim otpadom u skladu sa EU direktivom o otpadu i direktivom o gospodarenju otpadnim vozilima. Pravilnik određuje mjere zaštite okoliša za uspostavu sustava skupljanja otpadnih vozila radi ponovne uporabe, reciklaže i drugih oblika oporabe otpadnih vozila, te njihovih dijelova kako bi se smanjilo odlaganje otpada i poboljšala učinkovitost zaštite okoliša svih gospodarskih subjekata koji sudjeluju u životnom ciklusu vozila, posebice subjekata koji izravno sudjeluju u obradi otpadnih vozila. Sukladno Pravilniku, naknadu za gospodarenje otpadnim vozilima plaća pravna ili fizička osoba koja proizvodi ili uvozi vozila u RH, a naknade se uplaćuju u FZOEU-u.

Pravilnik o gospodarenju otpadnim vozilima (NN 125/15, 90/16) propisuje:

- način gospodarenja otpadnim vozilima;
- vrste naknada i iznos naknade koje plaćaju obveznici plaćanja naknada na otpadna vozila;
- način i rokove obračunavanja i plaćanja naknada;
- zabranu stavljanja na tržište motornih vozila koja sadrže opasne tvari.

Skupljač je dužan preuzeti otpadno vozilo bez naplate od posjednika otpadnog vozila.

Posjednik otpadnog vozila obavezan je otpadno vozilo u cijelosti predati skupljaču te potpisom ovjeriti ispunjeni obrazac Pratećeg lista za opasni otpad i jedan primjerak zadržati za sebe.

Otpadno vozilo u cijelosti je isporučeno skupljaču ako ima sve osnovne sastavne dijelove motornog vozila posebno motor i karoseriju, kotače vozila, automobilske gume te baterije i akumulatore.

Posjednik otpadnog vozila mora skupljaču uz otpadno vozilo predati presliku prometne dozvole.

Ako posjednik otpadnog vozila posjeduje otpadno vozilo nepoznatog vlasnika uz otpadno vozilo kada ga predaje skupljaču obavezan je priložiti zapisnik komunalnog redarstva.

OTPADNA ULJA

Pravilnik o gospodarenju otpadnim uljima (NN 124/06, 121/08, 31/09, 156/09, 91/11, 45/12, 86/13) dijeli otpadna ulja na otpadno mazivo ulje i otpadno jestivo ulje.

- Otpadno mazivo ulje:
svako mineralno i sintetičko mazivo, industrijsko, izolacijsko (ulje koje se rabi u elektroenergetskim sustavima) i/ili termičko ulje (ulje koje se rabi u sustavima za grijanje ili hlađenje) koje više nije za uporabu kojoj je prvotno bilo namijenjeno, posebice rabljena motorna ulja, strojna ulja, ulja iz mjenjačkih kutija, mineralna i sintetička maziva ulja, ulja za prijenos topline, ulja za turbine i hidraulička ulja osim ulja koja se primješavaju benzinima kod dvotaktnih motora s unutrašnjim izgaranjem,
- Otpadno jestivo ulje:
svako ulje koje nastaje obavljanjem ugostiteljske i turističke djelatnosti, industriji, obrtu, zdravstvenoj djelatnosti, javnoj upravi i drugim sličnim djelatnostima u kojima se priprema više od 20 obroka dnevno.

Posjednik otpadnih ulja je pravna ili fizička osoba koja posjeduje otpadna ulja i pri čijem obavljanju djelatnosti stalno ili povremeno nastaju otpadna ulja.

Posjednici otpadnih ulja dužni su osigurati sakupljanje i privremeno skladištenje otpadnih ulja nastalih njihovom djelatnošću.

Posjednici otpadnih jestivih ulja, dužni su osigurati da se otpadna jestiva ulja, koja nastanu pripremom hrane skupljaju odvojeno od drugog otpada u posebnim spremnicima.

Spremnici za sakupljanje otpadnog jestivog ulja moraju biti nepropusni i zatvoreni i nositi oznaku ključnog broja otpadnog jestivog ulja.

Posjednik otpadnih ulja dužan je predati otpadna ulja ovlaštenom sakupljaču otpadnih ulja uz popunjeni prateći list. Prilikom preuzimanja otpadnih ulja od posjednika ulja, ovlašteni sakupljač otpadnih ulja dužan je ovjeriti prateće listove.

Ovlašteni sakupljač otpadnih ulja dužan je preuzeti otpadna ulja od posjednika otpadnih ulja bez naknade.

Na području Općine Sali postavljeni su spremnici za prikupljanje motornog ulja i to u naseljima Sali, Zaglav, Žman i Brbinj.

OTPADNE BATERIJE I AKUMULATORI

Građani i posjednici otpadnih baterija i akumulatora, moraju otpadne baterije i akumulatore skupljati odvojeno od komunalnog i ostalih vrsta otpada. Otpadne baterije i akumulatori moraju se odvojeno skupljati prema vrstama u posebno označene spremnike:

- otpadni starteri
- otpadne prijenosne baterije i akumulatori

Posjednik otpadnih baterija i akumulatora mora voditi očevidnik o nastajanju i tijeku otpadnih baterija i akumulatora.

Posjednik otpadnih baterija i akumulatora dužan je predati otpadne baterije i akumulatore te popunjeni prateći list skupljaču i osigurati mu uvjete za nesmetano preuzimanje otpadnih baterija i akumulatora.

Skupljanje otpadnih baterija i akumulatora također je organizirano i preko prodajnih mjesta, trošak zbrinjavanja otpada podmiruju proizvođači i uvoznici uplatom naknada u FZOEU-u prigodom stavljanja proizvoda na tržište. FZOEU isplaćuje naknadu skupljačima i obrađivačima za skupljene i obrađene količine otpadnih baterija i akumulatora.

ELEKTRIČNI I ELEKTRONIČKI OTPAD

Pravilnikom o gospodarenju otpadnom električnom i elektroničkom opremom (NN 42/14, 48/14, 107/14, 139/14) uspostavljen je sustav odvojenog skupljanja električkog i elektroničkog otpada radi njegove uporabe i zbrinjavanja, zaštite okoliša i zdravlja ljudi, prema načelu »onečišćivač plaća«. Trošak zbrinjavanja električkog i elektroničkog otpada podmiruju proizvođači i uvoznici uplatom naknada u FZOEU-u prigodom stavljanja proizvoda na tržište. FZOEU isplaćuje naknadu sakupljačima i obrađivačima za skupljene i obrađene količine električkog i elektroničkog otpada.

Posjednik EE otpada obavezan je EE otpad odvajati od miješanog komunalnog otpada i od ostalih vrsta otpada te ga predati u cijelosti i u stanju iz kojeg je vidljivo da nije prethodno rastavljan radi vađenja zasebnih komponenti ili dijelova. Takvim EE otpadom smatraju se i prethodno nerastavljeni dijelovi EE opreme koja se sastoji od više cjelina (npr. monitori računala, elektromotori crpki ili kompresora i sl.)

Predaja odvojeno sakupljenog EE otpada obavlja se bez naplate za kućanstva i registrirane osobe i na način koji omogućuje optimalne uvjete za pripremu za ponovnu uporabu, recikliranje i druge postupke uporabe te izdvajanje opasnih tvari iz EE otpada.

Sakupljač je obavezan od posjednika preuzeti EE otpad u cijelosti i u takvom ga stanju predati obrađivaču. Sakupljač je obavezan, na poziv posjednika EE otpada u kućanstvu, bez naplate i unutar 20 dana od poziva preuzeti EE otpad čija je ukupna masa veća od 30 kg, a može preuzeti i manju količinu. Posjednik EE otpada u kućanstvu obavezan je prilikom predaje EE otpada sakupljaču potvrditi primopredaju EE otpada potpisom na obrascu Potvrda o primopredaji EE otpada u kućanstvu.

Na području Općine provode se akcije prikupljanja električnog i elektronskog otpada u suradnji sa tvrtkom FLORA VTC d.o.o.

8 MJERE PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA I BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA

Prikupljanjem miješanog komunalnog otpada i prikupljanja biorazgradivog komunalnog otpada smatra se prikupljanje tog otpada na području pružanja usluge putem spremnika od pojedinih korisnika i prijevoz tog otpada do ovlaštene osobe za obradu tog otpada.

Mjere koje će se poduzeti za prikupljanje miješanog komunalnog i biorazgradivog otpada su:

- Poticanje stanovništva na kompostiranje biorazgradivog otpada
- Prikupljanje biootpada na kućnom pragu
- Postavljanje spremnika za odvojeno prikupljanje biootpada na javnoj površini
- Nabava vrtnih kompostera
- Prikupljanje miješanog komunalnog otpada na kućnom pragu
- Podjela kanti za miješani komunalni otpad restoranima
- Nabava vozila za prikupljanje otpada
- Edukacija
- Povećavati efikasnost sustava odvojenog skupljanja te uvoditi nove načine skupljanja
- Provoditi projekte odvojenog skupljanja biootpada iz domaćinstva
- Određenim aktivnostima povećati efikasnost odvojenog sakupljanja određenih komponenta otpada među kojima i otpadnog jestivog ulja
- Uvesti naplatu po volumenu spremnika koji se iskazuje jediničnom mjerom za volumen – litra i broju pražnjenja spremnika
- Uvesti poticajnu naknadu za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada

Stanovnici Općine Sali dužni su:

- predavati problematični otpad odvojeno od miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog otpada,
- snositi troškove gospodarenja komunalnim otpadom razmjerno količini otpada kojeg je predao davatelju usluge.

Prema Uredbi o gospodarenju komunalnim otpadom (NN 50/17) potrebno je uvesti poticajnu naknadu za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada. Iznos poticajne naknade za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada Fond obračunava do kraja tekuće kalendarske godine za prethodnu kalendarsku godinu prema izrazu:

$$N = J \times m$$

pri čemu je:

N – iznos poticajne naknade za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada izražen u kunama

J – jedinična naknada za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada, izražena u kunama po toni

m – masa prikupljenog miješanog komunalnog otpada koja prekoračuje dopuštenu količinu određenu graničnom količinom miješanog komunalnog otpada u kalendarskoj godini, izražena u tonama.

Jedinična naknada za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada iznosi:

- za 2017. godinu 100,00 kuna po toni

- za 2018. godinu 100,00 kuna po toni
- za 2019. godinu 150,00 kuna po toni
- za 2020. godinu 150,00 kuna po toni
- za 2021. godinu 200,00 kuna po toni
- za 2022. godinu 200,00 kuna po toni.

9 MJERE ODVOJENOG PRIKUPLJANJA OTPADNOG PAPIRA, METALA, STAKLA I PLASTIKE TE KRUPNOG (GLOMAZNOG) KOMUNALNOG OTPADA

Glavnu ulogu u uređenom cjelovitom sustavu gospodarenja komunalnim otpadom ima odvojeno prikupljanje korisnih komponenti na mjestu nastanka i njihova uporaba. Na taj način se izravno utječe na izbjegavanje i smanjenje količina komunalnog otpada.

Mjesta nastanka komunalnog otpada su uglavnom domaćinstva, te javne i uslužne djelatnosti u kojima nastaju znatne količine tzv. opasnih materijala.

Izdvajanje otpada na mjestu nastanka, prije mogućeg miješanja s ostalim komponentama komunalnog otpada naziva se primarna reciklaža. *In situ* reciklaža je izdvajanje iskoristivih dijelova otpada na samom mjestu nastajanja, tj. stanovnici sami sortiraju u posebnim spremnicima/vrećama ili donose na posebne plate kao što su zeleni otoci i reciklažno dvorište. Stoga primarna reciklaža zauzima posebno mjesto u IVO konceptu, jer osim izdvajanja korisnih podrazumijeva i izdvajanje nekih štetnih komponenti komunalnog otpada, kako bi se u konačnici smanjio štetan potencijal preostalog dijela komunalnog otpada koji se obrađuje i odlaže. Ovaj način odvojenog skupljanja otpada na mjestu nastanka ima niz prednosti jer se odvija u neposrednoj blizini nastanka otpada, smanjuje se kontaminacija životnog prostora, sirovine su kvalitetnije jer imaju manje nečistoća, reduciraju se troškovi transporta i odlaganja, a prikupljeni materijali se mogu direktno plasirati na uporabu i reciklažu.

U narednom periodu planirana je uspostava potpunog sustava prikupljanja odvojenih kategorija otpada i to: stakla, plastike, metala, papira i kartona i tekstila.

Ovim planom propisane su sljedeće mjere koje Općina Sali mora poduzeti s ciljem rješavanja ovog problema:

- Osiguranje reciklažnog dvorišta
- Osiguranje mobilnog reciklažnog dvorišta
- Osiguranje Kutka za ponovnu uporabu proizvoda u sklopu planiranog reciklažnog dvorišta
- Osiguranje zelenih otoka sa spremnicima za odvojeno prikupljanje otpada (papir, staklo, plastika, metal, tekstil)
- Osiguranje prikupljanja otpadnog papira i kartona na kućnom pragu
- Provođenje veće edukacije i informiranja stanovništva o prednostima odvojenog sakupljanja otpada

- Obavješćavanje kućanstava o lokaciji i izmjeni lokacije budućeg reciklažnog dvorišta, spremnika za odvojeno sakupljanje problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila
- Preuzimanje glomaznog otpada jednom u kalendarskoj godini, od korisnika usluge na obračunskom mjestu korisnika usluge bez naknade

9.1 Zeleni otoci

Zeleni otok je prostor javne površine na kojem se nalaze spremnici za odvojeno sakupljanje otpadnog papira, stakla, plastike, metala i tekstila.

Na području Općine nalazi se samo jedan zeleni otok i to na otoku Zverincu. Sastoji se od kontejnera za staklo, plastiku i metal. Odvojeno sakupljeni otpad sa tog zelenog otoka se odvozi kod ovlaštenih sakupljača.

U planu je postavljanje još zelenih otoka na 21 lokaciju duž cijele Općine što je i prikazano u tablici 16. Općina će morati u narednom periodu osigurati i spremnike za metal i tekstil u sklopu zelenih otoka. Ujedno je u planu i nabavka kontejnera za staklo, plastiku i papir, koji bi se podijelili određenim pravnim osobama na području Općine Sali. U tablici 17. prikazan je plan podjele spremnika tim pravnim osobama.

U planu je i nabavka spremnika za metal za mobilno reciklažno dvorište.

Prema dostavljenim podacima od strane Općine Sali, broj kontejnera koji se planiraju nabaviti i postaviti može varirati te su ovo samo procjene napravljene u trenutku pisanja ovog dokumenta. Budući da su ljeti zbog turista neke lokacije puno frekventnije, vjerojatno će se na određenim lokacijama povećati broj kontejnera koji planiraju postaviti.

Tablica 16. Popis planiranih lokacija zelenih otoka na području Općine Sali

Naselje	Lokacija	Vrsta otpada	Broj kontejnera (1.100 l)
Sali	porat	papir, staklo, plastika	3
	kod Karube	papir, staklo, plastika	3
	kod trafostanice	papir, staklo, plastika	3
	Điga	papir, staklo, plastika	3
Zaglav	pristanište	papir, staklo, plastika	3
	ulaz u staro selo	papir, staklo, plastika	3
Žman	autobusno okretište	papir, staklo, plastika	3
	cesta do porta	papir, staklo, plastika	3
Luka	autobusno okretište	papir, staklo, plastika	3

Savar	ulaz u selo	papir, staklo, plastika	3
Brbinj	trajektno pristanište	papir, staklo, plastika	3
	uvala Jaz	papir, staklo, plastika	3
Dragove	ulaz u selo	papir, staklo, plastika	3
Božava	autobusno okretište	papir, staklo, plastika	3
	riva	papir, staklo, plastika	3
Soline	autobusno okretište	papir, staklo, plastika	3
Veli rat	autobusno stajalište	papir, staklo, plastika	3
	lanterna	papir, staklo, plastika	3
polje - autobusna stanica		papir, staklo, plastika	3
Verunić	početak sela	papir, staklo, plastika	3
	kod pčelara	papir, staklo, plastika	3
Ukupno		papir, staklo, plastika	63

Tablica 17. Popis pravnih osoba kojima se planiraju podijeliti spremnici za staklo, papir i plastiku

Pravna osoba	Vrsta otpada	Broj kontejnera (1.100 l)
MARDEŠIĆ D.O.O.	plastika	2
	papir	1
HOTEL LUKA	plastika	1
	papir	1
	staklo	1
HOTEL BOŽAVA	plastika	2
	papir	2
	staklo	2
PLAŽA SAHARUN	plastika	1
	papir	1
	staklo	1
PARK PRIRODE TELAŠĆICA	plastika	1
	papir	1
	staklo	1

LANTERNA U.O.	plastika	1
	papir	1
	staklo	1
Ukupno	plastika, papir, staklo	21

Od korisnih komponenti sustavom odvojenog prikupljanja izdvajat će se papirnati i kartonski otpad, otpadni PET, staklo, tekstil i metal. Stanovništvo samostalno odlaže otpadne materijale u navedene spremnike. Iz tog razloga u prvom redu potrebno je započeti s mjerama veće edukacije stanovništva i povećanja svijesti o problemima vezanim za otpad.

Zeleni otoci se u pravilu sastoje od 4 spremnika različite boje. U Republici Hrvatskoj su standardizirane boje spremnika, a karakteristične boje spremnika za komponente koje se planiraju izdvajati su prikazane u tablici 18.

To su spremnici za:

- papirnati i kartonski otpad
- otpadnu plastiku
- metalni otpad
- otpadno staklo

Tablica 18. Karakteristične boje spremnika za komponente koje se namjeravaju izdvajati

Vrsta korisne komponente	Karakteristična boja
PET ambalaža	žuta boja
otpadni karton i papir	plava boja
metalna ambalaža	siva boja
stakleni otpad	zeleno boja

Slika 8. Izgled zelenog otoka

U **papirnati i kartonski otpad** koji se može odložiti u zelenim otocima spadaju:

- novine i časopisi
- prospekti, katalozi, bilježnice

- knjige i slikovnice
- papirnatu vrećicu, kartonske fascikle i kutije
- valoviti karton
- ostali papirni i kartonski predmeti bez plastičnih ili drugih materijala

Prilikom odvojenog odlaganja otpada u posude za ovu kategoriju otpada ne odlažu se:

- višeslojna, kompozitna ambalaža (neke vrste mlijeka, jogurta i sokova)
- foto papir
- zauljeni papiri
- ostali nepapirnat materijal

Staklo: dvije glavne skupine staklenih predmeta u širokoj primjeni su:

- staklene posude (boce, čaše,...)
- prozorsko staklo

U spremnike za staklo, moguće je odlagati prazne staklenke i boce svih boja bez zatvarača i čepova. Za potrebe recikliranja, čep i etiketa onečišćuju bocu te ih je potrebno odvojeno odlagati. Lomljenjem stakla se ostvaruje ušteda u odlagališnom prostoru jer se volumen smanjuje za više od 7 puta.

U spremnike se ne odlažu žarulje, porculansko ili keramičko posuđe, svjetiljke, armirano, kristalni i automobilsko staklo, bočice od lijekova. Prozorsko staklo moguće je zbrinuti kod staklara.

Staklo iz komunalnog otpada, dakle, treba, kao i sve kategorije otpada za koje je to izvedivo, izdvajati i odvojeno prikupljati na lokacijama zelenih otoka ili spremnika unutar reciklažnog dvorišta.

Metalni otpad se može podijeliti na:

- željezne metale (čelik, lim, lijev,...)
- obojene metale (aluminij, bakar, cink, olovo,...)

Posebnu kategoriju metalnog otpada čine aluminijska ambalaža za pakiranje piva i gaziranih pića pa se zato organizira posebno sakupljanje ove vrste otpadnog materijala. U spremnike je moguće odlagati prazne metalne doze - konzerve alkoholnih i bezalkoholnih pića, prazne konzerve prehrambenih proizvoda, metalne kraće cijevi, alat, čelične trake, metalne zatvarače i čepove od boca i staklenki. Doze i limenke od raznih vrsta sprejeva koji sadrže zapaljive, opasne i zabranjene tvari (lakovi za kosu, dezodoransi, boje u spreju i drugi slični spojevi) nije moguće odlagati u spremnike.

Tekstil: U spremnike za otpadni tekstil treba odlagati odjeću, ručnike, posteljinu, zavjese, šešire i kape, torbe i krpe igrčke te ostale otpadne tekstilne proizvode. U spremnike za otpadni tekstil ne smije se odlagati obuće, kožne torbe te pernatu jastuku i poplune.

Plastiku koja ne pripada povratnom sustavu zbrinjavanja - ambalaža od alkoholnih pića, sokova, mlijeka, jestivog ulja, octa, deterdženta, omekšivača, šampona, kozmetičkih proizvoda, PVC folije, plastične vrećice itd. također je moguće odvojeno prikupljati u spremnicima, odvojeno po vrstama i ovisno o ponudi mogućih sakupljača/obrađivača ovih vrsta otpada, no za njih nije propisana mogućnost plaćanja naknade njihovim donosiocima.

Ako se radi o ambalaži opasnih tvari kao što su ljepljiva, smole za čišćenje, otapala, lijekovi, ambalažu je zajedno s preostalim sadržajem potrebno odvojiti u segment opasni otpad.

9.2 Reciklažno dvorište

Reciklažno dvorište je određen prostor naselja opremljen spremnicima i posudama namijenjenim odvojenom privremenom skladištenju iskoristivih frakcija otpada.

Sukladno članku 35, stavcima 1. i 2., točki 2. ZOGO, jedinica lokalne samouprave koja ima više od 1.500 stanovnika dužna je osigurati funkcioniranje najmanje jednog reciklažnog dvorišta i još po jedno na svakih idućih 25.000 stanovnika na svojem području.

Na području Općine Sali planirana lokacija za reciklažno dvorište je u k.o. Brbinj. U prostornom planu Općine ta lokacija je označena kao poduzetnička zona i za nju se trenutno radi urbanistički plan prema kojem će tu biti predviđeno reciklažno dvorište. Nije izrađena projektna dokumentacija za reciklažno dvorište.

9.3 MOBILNO RECIKLAŽNO DVORIŠTE

Mobilno reciklažno dvorište – mobilna jedinica je pokretna tehnička jedinica koja nije građevina ili dio građevine, a služi odvojenom prikupljanju i skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada.

Prema Uredbi o gospodarenju komunalnim otpadom (NN br. 50/17), Općina Sali, koja nije na svom području osigurala funkcioniranje reciklažnog dvorišta, dužna je osigurati odvojeno sakupljanje komunalnog otpada putem mobilnog reciklažnog dvorišta najmanje jednom svaka tri mjeseca u svakom naselju.

9.4 Krupni (glomazni) otpad

Sukladno članku 35. ZOGO zabranjeno je krupni (glomazni) otpad odbacivati i sakupljati na javnoj površini, osim putem spremnika.

Općina Sali izvršila je obvezu odvojenog prikupljanja krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na način da je osigurala odvoz glomaznog otpada na zahtjev građana. Dva puta godišnje glomazni otpad se sakuplja na području čitave Općine na način da stanovništvo donese glomazni otpad i ostavi na dogovorenoj lokaciji na javnoj površini te nakon toga dolaze radnici tvrtke Mulić d.o.o. koji ručno prebacuju taj otpad u svoj kamion.

Prema Uredbi o gospodarenju komunalnim otpadom (NN 50/17) potrebno je osigurati prikupljanje glomaznog otpada od korisnika usluge na obračunskom mjestu korisnika usluge bez naknade, jednom u kalendarskoj godini.

9.5 Odvojeno prikupljanje komunalnog otpada iz javnih i uslužnih djelatnosti

Komponente komunalnog otpada potrebno je odvojeno prikupljati u sklopu radnih prostora javnih i uslužnih djelatnosti. Sustav prikupljanja je potrebno ustrojiti prema tipu djelatnosti.

Kod škola i ustanova naglasak je potrebno staviti na prikupljanje papira.

U državnim službama naglasak je osim na papir potrebno staviti i na odvojeno prikupljanje problematičnih tvari (toneri, plastika, uredski materijal).

10 POPIS PROJEKATA VAŽNIH ZA PROVEDBU ODREDBI PLANA

Popis projekata za period 2018. - 2020. godine:

- Organizacija sakupljanja posebnih kategorija otpada sukladno propisima kojim se određuje gospodarenje posebnim kategorijama otpada
- Donošenje izmjena i dopuna Plana gospodarenja otpadom Općine Sali po potrebi
- Izgradnja i opremanje reciklažnog dvorišta
- Izgradnja reciklažnog dvorišta za građevinski otpad
- Postavljanje mobilnog reciklažnog dvorišta
- Izgradnja mini pretovarnih stanica u naseljima Sali i Zverinac
- Izgradnja Kutka za ponovnu uporabu proizvoda u sklopu planiranog reciklažnog dvorišta
- Osiguranje zelenih otoka sa spremnicima za odvojeno prikupljanje otpada
- Podjela spremnika za staklo, plastiku i papir određenim pravnim osobama
- Postavljanje spremnika za miješani komunalni otpad na kućnom pragu
- Podjela kanti za miješani komunalni otpad restoranima
- Postavljanje spremnika za odvojeno sakupljanje biootpada te otpadnog papira i kartona na kućnom pragu
- Postavljanje spremnika za biootpad na javnoj površini
- Podjela vrtnih kompostera
- Nabava spremnika za metal za mobilno reciklažno dvorište
- Edukacija javnosti, stručnjaka i upravnih struktura Općine kako o problematici otpada i gospodarenja otpadom, tako i o mogućnostima za sprječavanje onečišćenja okoliša u općenitom smislu (putem organiziranja i održavanja seminara, interneta, oglašavanja, i sl.)
- Priprema dokumentacije potrebne za dobivanje sredstava od Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost
- Praćenje udjela biorazgradivog otpada u miješanom komunalnom otpadu
- Provođenje akcija prikupljanja otpada
- Uspostavljanje sustava za zaprimanje obavijesti o nepropisno odbačenom otpadu
- Uspostavljanje sustava evidentiranja lokacija odbačenog otpada
- Nabava vozila za prikupljanje otpada

11 ORGANIZACIJSKI ASPEKTI, IZVORI I VISINA FINACIJSKIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU MJERA GOSPODARENJA OTPADOM

Prema Zakonu o zaštiti okoliša (NN 80/13, 153/15) sredstva za financiranje zaštite okoliša osiguravaju se državnim proračunom, proračunom jedinica područne (regionalne) samouprave, proračunima lokalne samouprave, kreditima, sredstvima međunarodne pomoći, ulaganjima stranih ulagača, doprinosima i naknadama iz drugih izvora utvrđenih posebnim zakonom. Najčešće se koriste sljedeći financijski elementi:

- sufinanciranje od Fonda za zaštitu i energetske učinkovitosti
- proračun Zadarske županije
- proračun Općine Sali
- državni proračun

U tablici 19. prikazani su izvori i procijenjena visina financijskih sredstava izražena u kunama za provedbu mjera gospodarenja otpadom.

Tablica 19. Izvori i procijenjena visina financijskih sredstava za provedbu mjera gospodarenja otpadom

Mjera	Izvor	Visina financijskih sredstava JLS (kn)
Provedba izobrazno-informativnih aktivnosti	Općina Sali	10.000,00
Izgradnja i opremanje reciklažnog dvorišta te uspostava Kutka za ponovnu uporabu proizvoda u sklopu planiranog reciklažnog dvorišta	Općina Sali FZOEU	*
Izgradnja reciklažnog dvorišta za građevinski otpad	Općina Sali FZOEU	**
Postavljanje mobilnog reciklažnog dvorišta	Općina Sali FZOEU	***
Izgradnja mini pretovarnih stanica u naseljima Sali i Zverinac	Općina Sali FZOEU	*****
Osiguranje zelenih otoka sa spremnicima za odvojeno prikupljanje otpada	Općina Sali FZOEU	40.000,00
Izgradnja ŽCGO	Općina Sali Ostale JLS Zadarske županije FZOEU	528.274,00
Podjela spremnika za staklo, plastiku i papir određenim pravnim osobama	Općina Sali FZOEU	6.500,00
Postavljanje spremnika za miješani komunalni otpad na kućnom pragu te podjela kanti za miješani komunalni otpad restoranima	Općina Sali FZOEU	42.000,00

Postavljanje spremnika za odvojeno sakupljanje biootpada te otpadnog papira i kartona na kućnom pragu	Općina Sali FZOEU	*****
Postavljanje spremnika za biootpad na javnoj površini	Općina Sali FZOEU	5.000,00
Nabava spremnika za metal za mobilno reciklažno dvorište	Općina Sali FZOEU	4.000,00
Podjela vrtnih kompostera	Općina Sali FZOEU	3.500,00
Nabava vozila za prikupljanje otpada	Općina Sali FZOEU	1.500.000,00
Akcije prikupljanja otpada	Općina Sali	10.000,00

**Tijekom izrade ovog dokumenta nije izrađena prateća dokumentacija za izgradnju reciklažnog dvorišta na k.o. Brbinj stoga se ne mogu niti procijeniti financijska sredstva potrebna za njegovu izgradnju i uspostavu Kutka za ponovnu uporabu proizvoda.*

***Tijekom izrade ovog dokumenta nije određena točna lokacija planiranog reciklažnog dvorišta za građevinski otpad, stoga se ne mogu niti procijeniti financijska sredstva potrebna za njegovu izgradnju.*

****Tijekom izrade ovog dokumenta nisu određena financijska sredstva koja Općina planira izdvojiti za uspostavu mobilnog reciklažnog dvorišta.*

*****Tijekom izrade ovog dokumenta nisu određena financijska sredstva koja Općina planira izdvojiti za izgradnju mini pretovarnih stanica.*

******Tijekom izrade ovog dokumenta nisu određena financijska sredstva koja Općina planira izdvojiti za postavljanje spremnika za odvojeno sakupljanje biootpada te otpadnog papira i kartona na kućnom pragu.*

.

.

12 ROKOVI I NOSITELJI IZVRŠENJA PLANA

Sukladno članku 21., stavku 5., ZOGO, Plan gospodarenja otpadom Općine Sali donosi se za razdoblje od šest godina. Sljedećom tablicom iznijeti su rokovi i nositelji izvršenja pojedinih aktivnosti koje je potrebno poduzeti u svrhu uspostavljanja cjelovitog sustava gospodarenja otpadom na području Općine Sali.

Tablica 20. Rokovi za provedbu mjera gospodarenja otpadom

Mjera	Izvršitelj	Rok izvršenja
Provedba izobrazno-informativnih aktivnosti	Općina Sali	kontinuirano
Izgradnja i opremanje reciklažnog dvorišta te uspostava Kutka za ponovnu uporabu proizvoda u sklopu planiranog reciklažnog dvorišta	Općina Sali	2019.
Izgradnja reciklažnog dvorišta za građevinski otpad	Općina Sali	2020.
Postavljanje mobilnog reciklažnog dvorišta	Općina Sali	2018.
Izgradnja mini pretovarnih stanica	Općina Sali	2020.
Osiguranje zelenih otoka sa spremnicima za odvojeno prikupljanje otpada	Općina Sali	2018.
Podjela spremnika za staklo, plastiku i papir određenim pravnim osobama	Općina Sali	2018.
Postavljanje spremnika za miješani komunalni otpad na kućnom pragu te podjela kanti za miješani komunalni otpad restoranima	Općina Sali	2018.
Postavljanje spremnika za odvojeno sakupljanje biootpada te otpadnog papira i kartona na kućnom pragu	Općina Sali	2018.
Postavljanje spremnika za biootpad na javnoj površini	Općina Sali	2018.
Nabava spremnika za metal za mobilno reciklažno dvorište	Općina Sali	2018.

Podjela vrtnih kompostera	Općina Sali	2018.
Nabava vozila za prikupljanje otpada	Općina Sali	2018.
Izgradnja županijskog centra za gospodarenje otpadom	Općina Sali i ostale JLS Zadarske županije	2020.
Akcije prikupljanja otpada	Općina Sali	kontinuirano

13 Zaključak

Općina Sali može provođenjem mjera navedenih u ovom Planu preuzeti mjesto vodeće jedinice lokalne samouprave obzirom na provođenje ekološki prihvatljivih rješenja.

Županija ima interesa provesti svojevrsno ocjenjivanje razine ekološke osviještenosti i učinkovitosti pojedine jedinice lokalne samouprave krajem svake godine. Ocjenjivanje se može temeljiti na visini, značaju i obimu provedenih projekata zaštite okoliša realiziranih na razini grada/općine (broj i uspješnost provedenih edukacijskih tribina u mjesnim odborima, broj i učinkovitost provedenih akcija čišćenja terena i ukazivanja na onečišćivače koji ne prate zakonsku regulativu, visini uloženi sredstava u provođenje mjera zaštite okoliša, od kojih mjere postupanja s otpadom odnosno gospodarenja iskoristivim materijalima predstavljaju značajan udio, aktivnost školskih i predškolskih ustanova u području ekologije, učinkovitosti provođenja mjera odvajanja otpada, uspostave reciklažnih dvorišta, smanjenju broja divljih deponija i smanjenju pojave nelegalnog postupanja na odlagalištima i sl.).

Općina mora biti nositelj i pokretač svih mjera predloženih Planom te je odgovorna za učinkovitost provedbe Plana gospodarenja otpadom Općine Sali. Načelnik je dužan, sukladno ZOGO, svake godine izraditi godišnje izvješće o provedbi Plana koje usvaja općinsko vijeće, te ga do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu, podnijeti jedinici područne (regionalne) samouprave. Poglavitito mora sadržavati izvješće o provedbi obveza i učinkovitosti poduzetih mjera. Nadležni županijski ured nadzire provedbu Plana i usvojena općinska izvješća dostavlja nadležnom Ministarstvu zaštite okoliša i energetike (MZOE) i Hrvatskoj Agenciji za okoliš i prirodu do 31. svibnja tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.

14 Prijelazne i završne odredbe

Ovaj Plan i Izvješća o izvršenju Plana objavljuju se u Službenom glasniku Općine Sali. Plan je izrađen u 2 (dva) istovjetna primjera.

Plan se čuva u upravnom odjelu Općine Sali.

Plan stupa na snagu osmog dana od objave u "Službenom glasniku Općine Sali"

OPĆINSKO VIJEĆE OPĆINE SALI

KLASA: 363-01/18-01/18

URBROJ:2198/15-01-18-6

Sali, 25. travnja 2018.

PREDSJEDNIK OPĆINSKOG VIJEĆA
Srećko Milić

REPUBLIKA HRVATSKA
ZADARSKA ŽUPANIJA
OPĆINA SALI
OPĆINSKO VIJEĆE

Temeljem odredbe čl. 86. 89 i 198. Zakona o prostornom uređenju (NNbr. 153/13, 65/17) , te na temelju Statuta Općine Sali; Općinsko vijeće Općine Sali na sjednici održanoj dana 12. ožujka 2018. godine donijelo je

Odluku o izradi

Izmjena i dopuna Urbanističkog plana uređenja područja „SVJETIONIK - VELI RAT“, zona turističke namjene – T3 (autokamp)

Opće odredbe

Članak 1.

Donosi se Odluka o izradi Izmjena i dopuna Urbanističkog plana uređenja područja „ Svjetionik- Veli rat“, zona turističke namjene – T3 (autokamp), u daljnjem tekstu : Odluka Izrada Plana provoditi će se paralelno za Izmjenama i dopunama PPUO Sali za koji je također donešena Odluka o izradi, te će se odredbe Izmjena tog Plana odnositi i na predmetni Plan.

Članak 2.

Odlukom o izradi utvrđuje se pravna osnova za izradu Izmjena i dopuna Urbanističkog plana uređenja područja „ Svjetionik- Veli rat“, zona turističke namjene – T3 (autokamp),(u daljnjem tekstu : Plan), obuhvat, ocjena stanja u obuhvatu Plana, razlozi za izmjenu i dopunu Plana, način pribavljanja stručnih rješenja, vrsta i način pribavljanja katastarskih planova i geodetskih podloga, popis tijela i osoba određenih posebnim propisima koja izdaju zahtjeve za izradu prostornog plana iz područja svog djelokruga, te drugih sudionika koji će sudjelovati u izradi Plana, rokovi za izradu plana, te izvori financiranja Plana.

Članak 3.

Odluka se donosi temeljem obveza koje proizlaze iz odredbi Zakona o prostornom uređenju, čl. 86 i čl. 89 i Pravilnika o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova (NN 106/98; 39/04; 45/04; 163/04; i 9/11).

Članak 4.

Obuhvat Plana određen je u PPŽ Zadarske županije.

Članak 5.

Područje za koje se izrađuje Izmjena i dopuna Plana je turistička zona, namjene T3- auto kamp, na kojem je djelomično (I faza), realizirana predviđena namjena.

Članak 6.

Razlozi za izmjenu i dopunu Plana su usklađenje sa Županijskim prostornim planom Zadarske županije kroz prošireni obuhvat zone i kapaciteta, te bolje i optimalnije opremanje i funkcioniranje postojećeg kampa, u smislu povećanja kapaciteta i redefiniranja pojedinih namjena površina unutar kampa.

Članak 7.

Za izradu Izmjena i dopuna Plana koristiti će se postojeće stručne podloge, temeljem kojih je izrađen predmetni Plan.

Članak 8.

Stručna rješenja izrađuje stručni izrađivač Plana.

Članak 9.

Izmjene i dopune Plana će se izraditi na podlogama propisanim Zakonom o prostornom uređenju, kao i Pravilnikom o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obaveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova, koje su korištene u izradi važećeg Plana. Plan će se izraditi u mjerilu 1:2000.

Članak 10.

Podatke, planske smjernice i propisane dokumente dostaviti će nadležna tijela i osobe. Tijela i osobe koja za potrebe izrade Izmjene i dopune Plana daju svoje suglasnosti na Plan.

Primjenom čl. 90 Zakona o prostornom uređenju javnopravna tijela pozvati će se da u roku od 15 dana dostave zahtjeve za izradu Plana, a kojim zahtjevima se ne mogu mjenjati ciljevi i programska polazišta utvrđena ovom Odlukom. Zahtjev sadrži podatke, planske smjernice, propisane dokumente. U zahtjevu se moraju odrediti važeći propisi i njihove odredbe, te stručni i ostali dokumenti na kojima se temelje zahtjevi u obuhvatu Plana.

Ukoliko zahtjevi ne budu dostavljeni u roku, smatrati će se da zahtjeva nema.

Članak 11.

Rokovi za izradu Plana po fazama:

- Dostava prethodnih zahtjeva (podaci, smjernice i propisani dokumenti) za izradu prostornog plana: 15 dana od zaprimanja Odluke s pozivom na dostavu zahtjeva,
- Izrada prijedloga Plana: u roku 30 dana od potpisivanja ugovora o izradi
- Utvrđivanje prijedloga Plana za javnu raspravu: 15 dana od dovršetka prijedloga Plana,
- Početak javne rasprave: 15 dana od utvrđenog prijedloga Plana
- Javna rasprava: 15 dana
- Izvješće o javnoj raspravi i izrada nacrt konačnog prijedloga: 30 dana od okončanja javne rasprave,
- Utvrđivanje Konačnog prijedloga Plana: 15 dana od dostave Nacrta konačnog prijedloga
- Donošenje Plana: 30 dana od zaprimanja suglasnosti resornog Ministarstva ili proteka Zakonom propisanog roka.

Članak 12.

Ovom se Odlukom ne određuje zabrana izdavanja akata kojom se odobravaju zahvati u prostoru.

Članak 13.

Sukladno čl. 63 Zakona o prostornom uređenju sredstva za izradu Plana osigurati će se iz "drugih izvora".

Članak 14.

Odluka će se dostaviti javnopravnim tijelima određenim posebnim propisima.

Članak 15.

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u Službenom glasniku Općine Sali.

KLASA: 350-01/18-01/07
URBROJ: 2198/15-01-18-1
Sali, 12. ožujka 2018.

Predsjednik Općinskog vijeća
Srećko Milić

Na temelju čl. 428. st. 3. Zakona o trgovačkim društvima (Nar. nov., br. 111/93. – 111/12.) i čl. 20. st. 3. Zakona o računovodstvu (Nar. nov., br. 109/07.), Skupština Komunalnog društva Dugi otok i Zverinac d.o.o. iz Sali, Sali II 74/A, donijela je dana 25. travnja 2018. godine

ODLUKU

o utvrđivanju godišnjih financijskih izvješća za 2017. godinu

Točka I.

Uprava društva sukladno važećim propisima sastavila je za 2017. ova godišnja financijska izvješća:

1. bilancu;
2. račun dobiti i gubitka;
3. bilješke uz financijska izvješća;

Točka II.

Utvrđuje se račun dobiti i gubitka za 2017. godinu u kojem je iskazana svota gubitka poslije oporezivanja u iznosu od 510.806,00 kn.

Bilanca na dan 31. prosinca 2017. iskazuje zbroj aktive odnosno pasive u svoti od 10.525.841,00 kn.

KLASA: 363-01/18-01/34
URBROJ: 2198/15-01-18-1
Sali, 25. travnja 2018.

Predsjednik
Srećko Milić

Na temelju čl. 441. Zakona o trgovačkim društvima (Nar. nov., br. 111/93. – 111/12.), čl. 20. st. 3. Zakona o računovodstvu (Nar. nov., br. 109/07.), i društvenog ugovora, Skupština Komunalnog društva Dugi otok i Zverinac d.o.o., Sali II 74/A, 23281 Sali, donijela je dana 25. travnja 2018. godine

ODLUKU o pokriću gubitka 2017. godine

Skupština društva je na skupštini koja je održana dana 25. travnja 2018. godine donijela odluku o pokriću gubitka koji je nastao u 2017. godini.

Svotu gubitka iz 2017. godine u iznosu od 510.806,00 kn pokriti će osnivač i 100% -tni vlasnik Društva Općina Sali.

KLASA: 363-01/18-01/35
URBROJ: 2198/15-01-18-1
Sali, 25. travnja 2018.

Predsjednik
Srećko Milić

Na temelju čl.428.st.3 Zakona o trgovačkim društvima (NN.br.111/93 do 146/08) i čl.20.st.3. Zakona o računovodstvu (NN .br.109/07), Skupština društva «Mulić» d.o.o. iz Sali donijela je dana 25. travnja 2018. godine

O D L U K U
o utvrđivanju godišnjih financijskih izvješća za 2017.god.

Točka I.

Uprava društva, sukladno važećim propisima sastavila je za 2017 .godinu ova godišnja financijska izvješća:

1. Bilancu
2. Račun dobitka i gubitka
3. Bilješke uz financijska izvješća

Točka II.

Utvrđuje se Račun dobitka i gubitka za 2017.god. u kojem je iskazana svota dobitka od **300.094,00 kn.**

Bilanca na dan 31.prosinca 2017.god. iskazuje zbroj aktive odnosno zbroj pasive u svoti od **515.740,00 kn.**

KLASA: 363-01/18-01/36

URBROJ: 2198/15-01-18-1

Sali, 25. travnja 2018. godine

Predsjednik
Srećko Milić

Na temelju čl.428.st.3 Zakona o trgovačkim društvima (NN.br.111/93 do 146/08) i čl.20.st.3. Zakona o računovodstvu (NN .br.109/07), Skupština društva «Mulić» d.o.o. iz Sali donijela je dana 25. travnja 2018. godine

O D L U K U
o uporabi dobitka poslovne godine 2017.

Točka I.

Čisti dobitak poslovne godine u iznosu od **300.094,00 kn** raspoređuje se na pokriće gubitka prethodnih godina.

KLASA: 363-01/18-01/37

URBROJ: 2198/15-01-18-1

Sali, 25. Travnja 2018. godine

Predsjednik
Srećko Milić

Na temelju članka 37. stavka 3. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju („Narodne novine“ 10/97, 107/07 i 94/13), članka 47. Statuta Dječjeg vrtića „Orkulice“ Sali i članka 30. Statuta Općine Sali („Službeni glasnik Općine Sali“ broj 2/16)) Općinsko vijeće Općine Sali na 8. sjednici održanoj 25. travnja 2018. donosi

**ODLUKU
o imenovanju
ravnatelja Dječjeg vrtića „Orkulice“ Sali**

Članak 1.

Na prijedlog upravnog vijeća Dječjeg vrtića „Orkulice“ iz Sali, za ravnatelja Dječjeg vrtića „Orkulice“ iz Sali imenuje se Dolores Perin iz Zadra, Kninska 8, OIB: 02610732319.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od objave u „Službenom glasniku Općine Sali“.

KLASA: 601-01/18-01/03
UR.BROJ: 2198/15-01-18-1
U Salima, 25. travnja 2018.

OPĆINSKO VIJEĆE OPĆINE SALI
Predsjednik
Srećko Milić

„Službeni glasnik Općine Sali“ – Službeno glasilo Općine Sali

Izdavač: Općina Sali

Sali, Obala Petra Lorina bb, telefon 023/377-042

službeni glasnik objavljuje se na: www.opcina-sali.hr